

Peter Stackelberg

Tavoitteena parempi kannattavuus

Maamme metsäteollisuudessa suhdannetaantumana on syventynyt kuluva vuona rajusti. Tilaukset, käyntiasiat ja myyntihinnat ovat selvästi alempia kuin viime vuonna vastaavana aikana.

Kymin Paperiteollisuudessa kuitenkin tuotantolaitosten käyntiaste

pysyi hyvänä, vaikka myyntiarvo laskikin lievästi.

"Kannattavuutemme on laskenut jyrkästi, mutta tilanteemme olisi vielä heikompi ilman positiivisesti kehittyntä tuotantoa ja henkilökunnan hyvää panosta. Niillä keinoin olemme osittain

voineet kompensoida vientihintojen laskun ja kustannusten kasvun", toteaa Kymin Paperiteollisuus Oy:n toimitusjohtaja Peter Stackelberg.

Tuotannon kasvu ei kuitenkaan yksinään riitä saamaan toimintaa kannattavaksi.

Peter Stackelbergin haastattelu sivulla 3.

Moottoriajoneuvo-liikenne Ekholmin sillalla päättyy

Ekholmin silta suljetaan moottoriajoneuvo-liikenteeltä marraskuun alusta lukien. Sillalle johtaville teille asetetaan lokaan loppupuolella

Uusi käytäntö merkitsee sitä, että mitkään sillan käyttämiseksi aiemmin myönnetyt ajoluvat eivät ole enää voimassa.

Muilta osin ajolupa-käytäntö säilyy ennallaan.

Ekholmin siltaa aiemmin käyttäneet yhtiön ulkopuoliset autoilijat joutuvat marraskuun alusta lähtien käyttämään yhteiskunnan yllä-

pitämiä reittejä. Polkutaan moottoriajoneuvo-liikenteeltä marraskuun alusta lukien. Sillalle johtaville teille asetetaan lokaan loppupuolella

Sillan sulku moottoriajoneuvo-liikenteeltä päädyttiin, koska se on rakennettu kevyen liikenteen käyttöön eikä kuntonsa puolesta vastaa nykyisiä yleisen liikenteen kulkuväylälle asetettuja vaatimuksia. Silta on liian kapea eikä kevyttä liikennettä ole erotettu liikenneturvallisuuden edellyttämällä tavalla ajoradasta. Sillan kanteen ovat liian heikkorakenteiset. Vastuu sillasta kuuluu tienpitäjälle eli Kymin Paperiteollisuus Oy:lle.

Valkaisutornit Petroskoista Kuusanniemeen

L4-linjalle marraskuussa asennettavat 41-metriset, halkaisijaltaan kuusimetriset titaaniset valkaisutornit siirrettiin 16.10. vastaisena yönä Lovilsasta Kuusanniemeen. Petroskoissa valmistettujen tornien edessä "mittakaavana" asennuspäällikkö Vilho Pihlgren.

Konsernijohto ja henkilöstöryhmät Helsingissä

Kymmene-konsernin johdon ja henkilöstöryhmien edustajien tiedotus- ja keskustelutilaisuus pidettiin pääkonttorissa Helsingissä 10. lokakuuta. Kaksi kertaa vuodessa järjestettävä tapaaminen oli jo kuudes laatuaan ja siihen osallistui kaikkiaan yli 60 henkilöä konsernin kotimaisilta toimintapaikkakunnilta.

Kokouksessa selostettiin konsernin talouskehitystä kahden ensimmäisen vuosikolmanneksen

osalta. Metsäteollisuuden markkinatilanteen todettiin voimakkaasti heikentyneen, mikä yhdessä kotimaisen kustannustason ryöstäytymisen kanssa merkitsee vakavaa haastetta kaikille Kymmene-konsernissa työskenteleville. Tähän liittyen kokousedustajille selvitettiin konsernin tuotantolaitosten teknistä kuntoa sekä tuotanto-, työllisyys- ja kannattavuusnäkömiä ja tarvittavia sopeuttamistoimenpiteitä.

Vetyperoksidia Voikkaan tehdasalueella valmistava Kymmene Oy:n osakkuusyhtiö Oy Finnish Peroxides Ab viettää kuluvaan syksynä toimintansa 20-vuotisjuhla. Yhtiön perustamisasiakirjat allekirjoitettiin 22. kesäkuuta 1970. Osakkaina olivat tuolloin Kymin Osakeyhtiö ja englantilainen Laporte Industries Limited, molemmat 50 prosentilla.

Periaatepäätös yhteisomistuksessa olevan tehtaan rakentamisesta oli tehty Kymiyhtiön ja Laporten hallituksissa jo syksyllä 1969.

Kotimaisen tuotannon aloittamiseen päädyttiin, koska Kymillä peroksidia jo käytettiin runsaasti ja tuotteen kysynnän uskottiin kasvavan.

Peroksiditehdas päätettiin sijoittaa entisen karbiditehtaan tiloihin. Lähes 10 miljoonan markan investoinnilla katsottiin tyydyttävän koti-

mainen kysyntä useaksi vuodeksi.

Peroksiditehtaan uuden osan harjannostajaiset pidettiin lokakuussa 1971. Koekäyttö aloitettiin keväällä 1972.

Ensimmäisestä laajennuksesta, tuotannon kohottamisesta 3 500 tonnista kaksinkertaiseksi, päätettiin vuonna 1977 ja uuden kapasiteetin käyttöönotto aloitettiin vuonna 1979.

Seuraavasta laajennuksesta ilmoitettiin jo syksyllä 1981. Tuolloin rakennettiin lisätiloja Voikkaalle, uusi vetyputki Voikkaan ja Kymin tehtaan välille sekä vetykaasun puristus- ja puhdistuslaitos klooritehtaan yhteyteen. Tavoit-

teena oli tuotantokyvyn kohottaminen 11 600 tonniin.

Kolme vuotta myöhemmin päätettiin, että ensiksi kapasiteettia kasvatetaan 16 000 tonniin tuotantokapeikot poistamalla ja myöhemmin tehdas laajennetaan tuotamaan 30 000 tonnia peroksidia. Viimeksimainitun määrän katsottiin kattavan Suomen tarpeen pitkälläkin tähtäimellä.

Viimeisin, keväällä 1988 käyttöön otettu laajennus edellytti myös uuden vetylaitoksen hankintaa, vaikka tehdas käyttää edelleen myös klooritehtaalta saatavaa vetyä. Uusi vetylaitos oli Suomen ensimmäinen maa-

kaasua raaka-aineenaan käyttävä tuotantolaitos.

Oy Finnish Peroxides Ab:n peroksiditehtaan käyttöhenkilöstö, noin 60 henkilöä, on Kymin Paperiteollisuus Oy:n palveluksessa. Vuoteen 1984 saakka tehtaan toimitusjohtaja oli dipl.ins. Kristian Brommels ja siitä lähtien Kymin kemian teollisuuden johtaja, tekn.lis. Häkan Romantschuk.

Oy Finnish Peroxides Ab 20 vuotta

19.10.
1990

- Uusi valkaisulinja säästää höyryä. Sivu 2.
- Vapautuvat laitteet hyötykäyttöön. Sivu 5.
- Tekniset pohtivat elämänlaatua. Sivu 6.

MUSTAN KULLAN KIROUS

Maailma on arvaamaton. Juuri kun rauhanlintu lentelee Euroopan yllä etsiskellen sieltä pysyvää asuinsijaa, on sodan uhka puhjennut Persianlahdella. Sen aiheuttama öljykriisi on puolestaan synkentänyt jo muutoinkin tummenevia maailman talousnäkyviä.

Neste on lyhyen ajan kuluessa useaan otteeseen korottanut polttoaineiden hintoja. Viimeisin eli neljäs korotus perustuu 36 USA:n dollarin tynnyrihintaan. Metsäteollisuuden energialasku on tätä myötä vuositasolla kasvanut 300 miljoonaa markkaa. Kun 10 dollarin hintojen korotus per tynnyri tuo metsäteollisuudelle aina kerrallaan 200 miljoonan markan lisärasitteen, voi itsekukin laskeskella, missä kulloinkin mennään.

Kustannusten nousu on valtava, vaikka metsäteollisuus itse on rajusti vähentänyt öljyriippuvuuttaan. Ensimmäisen öljykriisin kohdatessa — 1970 luvun alussa — katettiin metsäteollisuuden energiatarpeesta vielä 40 prosenttia öljyllä. Nyt vastaava osuus tehtailla on 5 prosenttia. Koko Suomen kansantaloudessa vastaavasti 55 prosenttia ja 25 prosenttia.

Ilman energiaa ei mikään yhteiskunta tule toimeen, vaikka lähes tällaista olen kuullut väitettävän. Eiköhön nyt — Persianlahdenkin opetusten valossa — olisi aika purkaa viha ja rakentaa ystävyyssuhde ydinvoiman kanssa.

Kun Suomen hallitus viime elokuussa kasaili budjettiaan, arvioitiin kustannukset 5,5 prosentin inflaation ja 25 dollarin raakaöljyn hinnan mukaan. Tänäkin budjetin pohja on tältäkin osin pettänyt ja ensi vuodeksi arvioitu puolen prosentin talouskasvu saamassa eteensä jo miinus-merkin.

Lisäjaettava on hävinnyt käsitteistä, ensi vuotta sävyttää lama. Samainen 10 dollarin korotus tynnyriä kohden syö nimitäin Suomen kansantuotetta aina 0,5 prosenttiyksikköllä eli 2,5 miljardilla kerrallaan.

Myös Euroopan Yhteisön maissa korjataan ennusteita vauhdilla alaspäin. Laskelmat lähtevät liikkuvan yhtälön pohjalta seuraavasti. Mikäli öljyn tynnyrihintaa vuoden 1991 alkupuoliskolla olisi 30 dollaria ja jälkipuoliskolla 20-24 dollaria, tämä leikkaisi 3 prosentiksi ennakoitua kansantuotteen kasvua lähes prosenttiyksikköllä. Jos raakaöljyn hinta sen sijaan koko vuoden pysyttelisi 30-35 dollarin tasolla, kasvaisi kansantuote EY-maissa ensi vuonna keskimäärin vain runsaan prosentin.

EY-maat ovat metsäteollisuutemme tärkeimmät kauppakumppanit. Kun kasvun mahdollisuudet sielläkin supistuvat, niin tulot täällä kutistuvat. Jo nyt kustannuskriisin tukahduttamalle Suomen metsäteollisuudelle vuosi 1991 ei todellakaan lupaa hyvää. Siitä tulee kuluvaakin vuotta selvästi heikompi.

Myös öljystä suuresti riippuvaiset kehitysmaat Afrikassa ja Latalaisessa Amerikassa joutuvat koville. Itä-Euroopan maiden pyrkimykset siirtyä nopeasti markkinatalouteen viivästyvät jne. Mustan kullan kirous koskettaa koko maailman talouskehitystä.

Aikaisemmissa öljykriiseissä Suomen kansantalouden pelasti Neuvostoliiton kauppa. Nyt puolestaan kysytään, kuka pelastaisi neuvostotalouden? Ilman uutta ymmärtämystä tunnustaa Suomen kilpailukyvyyn murenemisen syyt ja yhteistä tahtoa yrittää korjata tilannetta voi mieron tie olla pitkäkin.

Uusi valkaisu linja säästää höyryä

Uuden valkaisu linjan laiteasennukset alkavat lokakuun lopulla. Parhailaan rakennuksessa tehdään pintalattioita sekä sähkötiloja. Myös valkaisu torien perustusten teko on alkanut.

Kuusanniemen sel-lutehtaan 4-linjan valkaisu on päädytty ratkaisuun, jolla päästään eroon höyryn käytöstä lähes kokonaan. Ratkaisuna on valkaisu käy-tettävän kemiallisesti puhdistetun veden lämmittämisen 65 asteeseen haihduttamalla haihdutetun veden eli sekundäärilauhteen avulla.

■ Raakavesi lämmitetään kuten nykyin keittämön jätelämmöllä 75 asteeseen. Sekoittamalla

näitä vesiä vastaavaa laatu-olevan kylmemmän veden kanssa vaihekohtaisesti voidaan lämpötila säätää halutuksi.

Utta on, että perinteiset höyrysekoittimet on uskallettu jättää pois. Koska eri osat tulevat tällä ratkaisulla yhä enemmän riippuvaisiksi toisistaan, tarvitaan varmistuksia. Näitä tulevat olemaan olemassaolevan massasäiliön muuttaminen lämminvesivarastoksi ja höyrylämmönvaihtimet em. vesien lämmitykseen.

Ratkaisulla on samalla osittain vähennetty jätevesien jäähdytystarvetta. Muita tämän ongelman ratkaisemiseen liittyviä päätöksiä ovat jäähdyttimien hankinta uudelle

linjalle sekä alkalisten etä happamien jätevesien jäähdytystä varten ja klooridioksidivesien esilämmitys jätevesillä molemmilla valkaisu linjoilla.

Sekundäärilauhteita voidaan lisäksi jäähdyttää silloin, kun niiden lämpösisältöä ei tarvita valkaisu. Koko systeemin ohjauksen suunnittelu on menossa. Jäähdytys ei ole tarpeen talvela.

Kun asiaa ryhdyttiin selvittämään ei ollut mitään tietoa nykyisestä energian hintakriisistä, mutta näiden häiriöiden jatkuessa on itsestään selvää, että toimenpiteiden kannattavuus senkun paranee.

Stig Linderborg

UUTIS KYMI
50
VSK

UUTIS KYMI

KYMMENE

■ Toimitus: Kymen Paperiteollisuus Oy, tiedotus ja markkinointipalvelu, 45700 Kuusankoski, puh. vaihe (951) 4021, teleksi 52211 kymco sf, telekopio (951) 402 2186. MEMO-tunnus KYTIED.

■ Päätoimittaja Reijo Virta, puh. (951) 402 2168, toimitussihteeri Kimmo Rekimies, puh. (951) 402 2169, toimittaja Irma Niemi, puh. (951) 402 2173, toimittaja Pia Lindroos, puh. (951) 402 2173, valokuvaaja Tuomo Pitkänen, puh. (951) 450 68.

■ Osoitteenmuutokset: Terttu Niilo-Rämä, puh. (951) 402 2167.

■ Kirjapaino: Kouvolan Kirjapaino Oy, Katajaharjuntie, 45720 Kuusankoski, puh. vaihe (951) 284 31.

■ Paperi: KymexCote 115 g/m²

■ Lehden seuraava numero ilmestyy 16.11. Lehteen tarkoitetun aineiston on oltava toimituksessa viimeistään 2.11. klo 16.30.

Hinnat laskeneet, kustannukset kasvaneet

Kannattavuuteen parannus tuotteiston rakennemuutoksella, kevyemmällä kustannusrakenteella, tehokkaammalla tuotannolla ja joustavilla asenteilla.

■ Kaikki kansainväliseen suhdannekehitykseen liittyvät viimeaikaiset uutiset ovat olleet sekä Suomen että Kymin kannalta huonoja: öljynhintojen nousu, siitä johtuva taloudellisen aktiviteetin väheneminen, dollarin kurssikehitys, Neuvostoliiton kaupan epävarmuus.

Suhdannelasku, sitä seurannut selluvarastojen purkamisen ja varovainen ostotoiminta ovat laskeneet voimakkaasti sellun hintoja. Sellun halpeneminen on heijastunut paperiin kääntäen hinnat alamäkeen.

Tilanteen tekee yhä synkemmäksi se, että kotimainen kustannustaso on samanaikaisesti noussut.

Kymin Paperiteollisuus Oy:n toimitusjohtaja Peter Stackelberg ei näe suhdannekehityksessä valkenemisen merkkejä. Kilpailutilanne kiristyy entisestään uusien paperikoneiden aloittaessa tuotantonsa lähiaikoina Euroopassa.

Peter Stackelberg selvittää suhdannevaiheen syy- ja seurausuhteita:

"Vaikka Kymmene-konserni onkin johtava hienopaperin valmistaja Euroopassa, emme juuri voi vaikuttaa hintakehitykseen. Yli puolet Euroopan hienopaperitehtaista on nimittäin ei-integroituja. Koska ne saavat sellun aikaisempaa halvemmalla, heijastuu se myös paperin hintoihin."

"Hienopaperin tämänhetkinen markkinatilanne on Euroopassa hermostunut. Dollarin epäedullisesta kurssikehityksestä johtuen kilpailukykyämme myös Euroopan ulkopuolisilla markkinoilla on erittäin heikko. Dollaripohjaiset hinnat ovat laskeneet noin 20 prosenttia viimevuotisesta. Koska noin viidennes myynnistä tapahtuu tässä valuutassa, on menetys merkittävä."

Yhteensä päätuotteittemme hinnat ovat Stackelbergin mukaan pudonneet elokuun lopussa edelliseen vuoteen ver-

"Kannattavuutemme on laskenut jyrkästi, mutta tilanne olisi vielä heikompi ilman henkilökunnan hyvää panosta", toteaa Peter Stackelberg.

rattuna yli kuusi prosenttia.

"Persianlahden kriisi on nostanut öljynhintaa. Se puolestaan hidastaa taloudellista kasvua, koska huonoista näkymistä johtuen paperinostajat toimivat varovasti. Varastojen supistaminen, joka nyt on nähtävissä, heijastuu meille tilauksien harvenemisena."

Myös Suomessa tapahtunut talouskehitys on ollut paperiteollisuudelle epäedullista.

"Kustannuksemme ovat nousseet kilpailijamaitamme nopeammin. Kymin Paperiteollisuudessa kiinteiden kustannusten nousu on viime vuoden kahdeksaan ensimmäiseen kuukauteen verrattuna ollut prosentteina kaksinkertainen. Palkkojen osuus tästä noususta on markkamääräisesti ylivoimainen."

"Suurista investoinneista johtuen myös pääomakustannusten nousu on prosentteina kaksinkertainen. Meidän kilpailukykyämme ei ole auttanut myöskään vahva markka."

Tuotannon kasvu ilonaihe

Huonojen näkymien vastapainoksi Peter Stackelberg tuopainokkaasti esiin henkilöstön hyvän panoksen. Tuotanto on nimittäin sujunut vuoden kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana hyvin. Kasvua on lähes kautta linjan.

"Hienopaperi on kasvattanut tuotantoaan noin kahdeksan prosenttia. Päälylystetyllä puolella nousu on lähes 100 prosenttia, johtuen vuosi sitten toteutetusta laitoksen uusinnasta. Arkkituotannossa konttoripaperin määrä kasvoi yli 20 prosenttia ja isojen arkkien

tuotanto lähes kaksinkertaisuksi."

"Massapuolellakin on tapahtunut kehitystä, sillä sellun valmistus kasvoi kaksi prosenttiyksikköä ja hiokkeen tuotanto peräti 60 prosenttia. Hioketuotannon nousu on tulosta selkeästä tuotelinja-ajattelusta ja hiomon kytkemisestä selvemmin PK 8:n toimintaan."

"Kannattavuutemme on laskenut jyrkästi, mutta tilanteemme olisi vielä heikompi ilman positiivisesti kehittyntä tuotantoa ja henkilökunnan hyvää panosta. Näillä keinoin olemme osittain voineet kompensoida vientihintojen laskun ja kustannusten kasvun."

Henkilökunnan panoksen arvoa nostaa Stackelbergin mukaan se, että tuotannossa on jouduttu opettelemaan uutta teknologiaa. "Yhtiöittäminen ja itsenäisen osakeyhtiön toiminnan harjoittelu on asettanut uusia vaatimuksia myös esikuntatoiminnolle. Myös niistä vaatimuksista on suoriuduttu kiitettävästi."

Miten tulosta voidaan parantaa?

Tuotannon kasvu ei yksinään riitä saamaan toimintaa kannattavaksi. Tavoitteeseen voidaan Stackelbergin mukaan pyrkiä kolmella tavalla: tehostamalla edelleen tuotantoa, mitoittamalla kustannukset ja henkilöstön määrä oikean kokoiseksi tuotannolliseen ympäristöön nähden ja ennen kaikkea suuntaamalla myyntiponnistelut oikeisiin tuotteisiin.

"Kuluneen vuoden aikana tuotantolinjojen tehokkuus on jo noussut uusien koneiden käyttöönoton myötä. Ominaiskuluksissa on jo saatu säästöjä, mutta tällä tiellä on edelleen mahdollista jatkaa."

"Henkilöstön osalta joudumme ottamaan lähtökohdaksi nollabudjettiajattelun, historiallisia toimintamalleja emme voi enää soveltaa. Henkilöstön

määrän laskettua jo kuluvan vuoden aikana mm. luonnollisen poistuman kautta olemme voineet ottaa merkittäviä askeleita nollabudjetin suuntaan, eli mitoittamaan tuotantokustannuksemme tehokkaimpien kilpailijoidemme tasolle. Organisaatiossammme on kuitenkin edelleen alueita, joilla lisätoimenpiteet ovat tarpeen."

Lisätoimenpiteitä on Stackelbergin mukaan kartoitettu yhteisesti henkilöstön kanssa. Tuloksista on tehty yhteisesti johtopäätökset. Seurauksena on mm. luopuminen eräistä sosiaalisista velvoitteista, joista yhtiö on perinteisesti vastannut.

"Kriteerimme voi olla vain kilpailukyky, rakennettamme pitää verrata vain kilpailijoiden lähtökohtiin. Tämä saattaa tuntua rankalta, mutta se on ainoa tie."

"Tärkein tapa kannattavuuden parantamiseksi on kuitenkin tuotteistossamme tehtävät suuret rakenteelliset muutokset ja tuoterhmien suhteiden uudelleenjako", korostaa Stackelberg.

"Tämä on mahdollista mm. PK 7:llä jo tehtyjen investointien ansiosta. Nostamme myös PK 8:n tuotteiden laatutasoa samalla kun kohotamme vuodenvaihteessa koneen kapasiteettia. Samanlainen tuotannon kehittäminen on edessä myöhemmin PK 9:llä."

"Kaiken tavoitteena on tuotantomme differointi eli myyntiponnistelujen kohdistaminen sellaisille tuotealueille, jotka antavat laadullisesti ja määrällisesti parhaat tulokset."

"Tulemme lisäämään PK 7:n tuotteiden ja A4:n osuutta ja nostamme graafisten arkkien tuotantokyvyn arkkisalissa 65 000 tonniin. Tämän ansiosta pääsemme arkkisalissa yksikkökustannuksissa kilpailukykyisemmälle tasolle. Graafisten arkkien kapasiteetin nosto edellyttää neljällä leikkurilla

toimintaa työaikamuodossa 27, mikä merkitsee yhteensä 98 henkilön työllistämistä."

Stackelberg muistuttaa, että pallettipakkausten uusinta, uuden leikkurin hankinta, viivaunujen käyttöönotto ja arkitettävien rullien syöttökuljettimen asennus ovat omalta osaltaan tähänneet samaan tavoitteeseen eli yksikkökustannusten pienentämiseen arkkisalissa.

Kuusankoski ei ole saareke

"Edellä olevat toimenpiteet ovat pitkiä askeleita nollabudjetin suuntaan. Olemme päätyneet näihin vaihtoehtoihin irtisanomisten ja lomautusten asemesta."

Stackelberg peräänkuuluttaa henkilöstöltäkin realistista suhtautumista asioihin.

"Kuusankoski ei ole idyllinen saareke, meidän pitää pystyä kilpailemaan maailmalla. Jos edellämmainitut keinomme eivät riitä, ei lomautustenkaan käyttö ole poissuljettu."

"Tästä syystä toivoisin, että henkilöstö suhtautuisi rakentavasti joustavampaan toimintamalliin, kuten esimerkiksi ulkopuolisen työvoiman käyttöön. Emme voi mitoittaa omaa työvoimaamme siten, että se riittää kattamaan jokaisen huipputarpeen. Mielestäni on mahdollista kehittää esimerkiksi Kymen läänissä toimivien metsäteollisuuden yritysten yhteistoimintaa kunnossapidon alueella."

"Olemme viime vuosina voineet lisätä hyvinvointiamme sekä palkkojen korotusten että työajan lyhentämisen kautta. Toivon nyt toisenlaista sopeutumiskykyä kiristyvässä taloudellisessa tilanteessa."

Epävarmuutta jatkossakin

Toimitusjohtaja Peter Stackelbergin mukaan lähiajan ta-

Jatkuu sivulle 5.

KYMMENE OY:N TAMMI-ELOKUU 1990:

Uudet koneet kasvattivat tuotantoa, paperitehtaiden tuloskehitys oli aleneva

Paperin tuotanto kasvoi Kymmene-konsernissa uusien koneiden ansiosta vuoden 1990 tammi-elokuussa 23 % ja sellun tuotanto oli edellisvuotisella tasolla. Useimmat paperikoneet samoin kuin sellutehtaat kävivät kuitenkin vajaalla käyntiasteella. Konsernin paperin tuotanto oli 1 613 000 t (1 307 000 t tammi-elokuussa 1989) ja sellun tuotanto 861 000 (862 000) t.

Kymmene-konsernin päätuotteiden, päällystetyn aika-kauslehtipaperin ja päällystämättömän hienopaperin vihintiinnat Suomesta olivat keskimäärin noin 5 % edellisvuoden vastaavaa jaksoa alaisemmat. Maailmanmarkkinoilla sellun markkamääräinen hinta on laskenut 25–30 % vuoden 1989 huipputasolta.

Sahat ja vaneritehtaat toimivat täydellä käyntiasteella ja myyntihinnat nousivat. Lastu- ja kuitulevyteollisuuden markkinatilanne heikkeni entisestään.

Konsernin liikevaihto oli tammi-elokuussa 9 076 Mmk. Kasvu edellisvuoteen verrattuna oli 23 %, johon osaltaan vaikuttivat yritysostot. Liikevaihdon kasvu ilman Chapelle Darblayta ja Enson levyteollisuutta oli 10 %. Chapelle Darblay sisältyy konsernin liikevaihtoon ja tulokseen 1.4.1990 alkaen ja Star Paper 1.7.1990 asti.

Paperitehtaiden tuloskehitys oli aleneva johtuen ennen kaikkea kapasiteetin käyttöasteen ja myyntihintojen laskusta. Valmistuskustannusten — sellua lukuunottamatta — nousu jatkui erityisesti Suomessa. Sellun hinnan romahdusmainen lasku heijastui sellutehtaiden tulokseen. Vaneritehtaat ja sahat sen sijaan paransivat tuloksiaan viime vuodesta. Konsernin pääomakustannukset nousivat suurten investointimenojen takia.

Tulos rahoituserien jälkeen oli 285 Mmk eli 492 Mmk pienempi kuin vastaavaan aikaan

Tuloskehitys vuosikolmanneksittain

	Käyttökate	Poistot	Nettorahoituskulut	Kurssierot	Tulos rahoituserien jälkeen
	Mmk	Mmk	Mmk	Mmk	Mmk
I/1989	814	235	174	+152	557
II/1989	740	261	233	- 26	220
III/1989	637	267	195	+ 55	230
I/1990	721	302	234	+ 8	193
II/1990	775	386	319	+ 22	92

viime vuonna.

Tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 147 (830) Mmk ja katsauskauden tulos osaketta kohti oli 1,20 (9,30) mk.

Konsernin likviditeetti säilyi hyvänä, mutta omavaraisuusaste laski yritysostojen ja investointien alaisemman omarahoitusosuuden takia 43 prosentista 36 prosenttiin.

Tammi-elokuun käyttöomaisuusinvestoinnit ml. Chapelle Darblayn osto olivat yhteensä 2 800 Mmk ja vastaavaksi koko vuoden investointimenoksi arvioidaan noin 4 200 Mmk.

Päällystetyn aika-kauslehtipaperin voimakkaasti lisääntyneen tarjonnan seurauksena paperikoneiden käyntiasteet laskivat ja tilauspula johti seisokkeihin. Muissa paperilajeissa markkinatilanne sekä kysynnän ja tarjonnan tasapaino jatkuivat parempana.

Valuuttakurssikehityksen ja markkinavaikeuksien johdosta myyntihinnat erityisesti kotimaan tuotannon osalta jäivät ennakoitua alaisemmiksi, ja kannattavuus heikkeni selvästi.

Hienopaperialalla kysynnän kasvu jatkui erityisesti päällystettyjen laatujen sektorilla. Yli-tarjonta ja samanaikainen sellun hinnan lasku johtivat loppukesästä hintapaineisiin ja eräissä laaduissa myyntihintojen heikkenemiseen.

Sellumarkkinoilla tilanne heikentyi voimakkaasti varastojen kasvaessa edelleen kesän aikana. Tämä pakotti tuotannon supistuksiin ja aiheutti

myyntihintojen jyrkän laskun, johon vaikutti myös US-dollarin arvon heikkeneminen. Suomen kustannustason samanaikainen nousu johti taloudellisen tuloksen voimakkaaseen huononemiseen.

Konserniyhtiöt

Käyntiasteen laskusta huolimatta Kaukas Oy:n aika-kauslehtipaperin tuotanto kasvoi lievästi edellisvuoteen verrattuna tuotantotehokkuuden kasvun ansiosta. Sellutuotanto laski tuotannonsupistusten seurauksena. Saha ja vaneritehtaat toimivat täydellä käyntiasteella, ja tuotanto oli edellisvuotisella tasolla. Myyntihinnat nousivat ja markkinatilanne oli hyvä.

LWC-paperin kulutus laski UK:ssa edelliseen vuoteen verrattuna. Tästä huolimatta Caledonian Paper pystyi vakiinnuttamaan asemansa brittiläisillä markkinoilla. Vienti vaikeutui Englannin punnan revalvoitumisen takia. Tuotanto kasvoi ja tehtaan tuotantokyvyn ja -tehokkuuden kehitys vastaa suunnitelmia.

Konsernin katsauskaudella ostaman Chapelle Darblayn sanoma- ja aika-kauslehtipaperin tuotanto oli edellisvuoden tasoa. Myyntihintoihin kohdistui paineita erityisesti LWC-paperissa.

Kymillä hyvä käyntiaste

Kymin Paperiteollisuus Oy:n tuotantolaitosten käyntiaste oli hyvä. Sekä paperin että sellun

tuotannon tehokkuus parani. Yhtiön koko tuotannon myyntiarvo kuitenkin laski lievästi.

Investointien seurauksena päätuotteen, päällystämättömän hienopaperin, tuotanto kasvoi selvästi. Päällystetyn paperin tuotantomäärä yli kaksinkertaistui edellisvuoteen verrattuna johtuen päällystyskoneen uusinnasta vuoden 1989 alussa.

Nordland Paperin tuottamisen hienopapereiden kysyntä pysyi hyvänä, ja tuotantoa sekä myyntiä pystyttiin selvästi lisäämään. Myyntihinnat olivat sen sijaan edellisvuotisista alaisemmat. Päällystetyn paperin osuus tuotannossa nousi selvästi.

Kymmene Francen Docelles'n tehtaan päällystämättömien hienopapereiden kysyntä oli tyydyttävä, mutta alkoi toukokuussa lievästi heikentyä. Kova kilpailu laski myyntihintoja alkuvuoden tasolta, mutta tuotanto kasvoi edellisvuodesta.

Sellun muuttunut markkinatilanne löi leimansa Wisaforestin toimintaan ja sellutuotanto jäi viimevuotiselle tasolle kapasiteetin kasvusta huolimatta. Valkaistujen säkki- ja voimopapereiden kysyntä pysyi kohtalaisena ja valkaisemattomia lajeja parempana. Teollisuuspapereiden kysyntä oli edelleen vilkasta, mutta paperisäkkien tilanne oli vaikea.

Schauman Woodin sahat ja vaneritehtaat toimivat täydellä käyntiasteella. Tuotantomäärät nousivat ostettujen vaneriteh-

taiden ansiosta edellisvuodesta. Lastu- ja kuitulevytuotantoa jouduttiin supistamaan heikon kysynnän vuoksi.

Nautor valmisteti valtameripurjeveneitä katsauskaudella täydellä kapasiteetilla. Alentunut tilauskanta aiheuttaa kuitenkin epävarmuutta jatkossa.

Lähiajan näkymät

Paperin kulutuksen kasvun arvioidaan jatkuvan, joskin maittain epäyhtenäisesti. Sanomalehtipaperin ja päällystämättömän aika-kauslehtipaperin markkinat ovat melko tasapainoiset ja pysyvät sellaisina. Sitä vastoin päällystetyn aika-kauslehtipaperin ja hienopaperin ylitarjonta jatkuu eikä käyntiasteissa ole nähtävissä paranevan merkkejä.

Sellumarkkinoiden kesällä tapahtuneen heikentymisen jälkeen on nyt havaittavissa kiinteyttäviä tekijöitä; mm. selluvarastojen kasvu näyttää yllätyneen. Markkinasellun ylitarjonta jatkuu kuitenkin edelleen ja tuotantoa joudutaan rajoittamaan. Kymmene-konsernin sellutuotannosta vain noin kymmenesosa myydään ulkopuolisille.

Tuotannon yksikkökustannukset ovat Suomessa nousseet huolestuttavasti yli keski-eurooppalaisen tason. Tässä Kymmene-konsernin tilannetta helpottaa se, että lähes puolet paperin tuotantokapasiteetista on ulkomailla. Kotimaan tytäryhtiöissä kustannusten leikkaus- ja tehokkuuden lisäsohjelmien toteutus yhteistyössä henkilöstön kanssa on edennyt suunnitelmien mukaan. Konsernin tuloksessa ei kuitenkaan lyhyellä aikavälillä ole odotettavissa parannusta.

Kymmene-konsernin toiminnassa painopiste on nykyisen tuotantokoneiston mahdollisimman tehokkaassa hyödyntämisessä. Investointimeno laskee ensi vuonna noin puoleen tämänvuotisesta tasosta.

PK 8:lla valmistaudutaan jouluna alkavaan kuukauden mittaiseen seisokkiin, jona aikana koneen tuotantokykä nostetaan ja laatuosaa parannetaan.

Syyskuun alussa pidetyssä seisokissa tehtiin valmistelevia esitöitä. Niistä johtuen voidaan tarvittavat rakennustyöt tehdä koneen käydessä niin valmiiksi, että asennukset voidaan aloittaa jouluna.

Raaka-aineannostelussa sekä pitkässä ja lyhyessä proses-

Seisokkia edellyttävät esityöt tehty PK 8:lla

sikierrassa tuotantokyvyn nosto edellyttää pumppujen suurentamista. Mäntymassan jauhatuskapasiteettia ja sulpun puhdistuskapasiteettia lisätään. Prosessiin otettavan uuden veden määrä pienenee lähes puoleen entisestä prosessin sulkemisen ansiosta.

Puristinosalla asennetaan 3. puristimeen SymZS-tela profiilinsäätömahdollisuuden parantamiseksi. Uuden telan uskotaan vähentävän myös tärinäherkkyyttä.

Ajettavuuden parantamiseksi muutetaan etukuivatusosan alkuosassa toinenkin kuivatus-

ryhmä yksiviraviennille. Kapasiteettia kasvatetaan siirtämällä neljä sylinteriä jälkiryhmästä alkuryhmään.

PK 8:n liimauspuristin muutetaan Symsizeriksi eli filmiliimauspuristimeksi.

Kapasiteetin nosto edellyttää myös koneen käytön nopeuden nostamista 1 000 metristä 1 200 metriin minuutissa.

Pituusleikkurilla kitasuojan hankinta lyhentää muotovaihtoaikaa. Rullien irtoamista toisistaan parannetaan kak-

soislevityksen avulla. Pituusleikkurille rakennetaan myös valvomo.

Koneen asennustöiden yhteydessä uusitaan hylsyjen leikkaus. 2,5 miljoonaa maksavan investoinnin toimittaa Vendmatic.

Hankkeen kokonaiskustannukset paperikoneella ovat noin 80 miljoonaa markkaa. Suunnitelmien mukaan kone käynnistyy uusittuna 24. tammikuuta 1991.

DESINVESTOINTIYKSIKKÖ: Vapautuvat laitteet

hyöty- käyttöön

**Desinvestointiyksikkö:
Heikki Laitinen (vas.),
Pekka Holm ja Hilikka
Pohjola sekä yksi myytävistä kohteista, Voikkaan
PK 18:n pituusleikkuri.**

tuu kolmesta henkilöstä. Pekka Holmin apuna työskentelevät teknillinen assistentti **Heikki Laitinen** ja assistentti-sihtööri **Hilikka Pohjola**. Yksikön sijoituspaikka on Kymin Paperiteollisuus Oy:n keskuskonttorissa Kuusankoskella.

Kymmenen kokoisessa konsernissa vapautuu investointitoiminnan yhteydessä melkoisesti erilaisia tuotantolaitteistoja, parhaimmillaan kokonaisia tuotantolinjoja. Perinteisesti vanhat koneet on yleensä romutettu. Teknillisen hallinnon alainen desinvestointiyksikkö pyrkii hyödyntämään näitä ja saamaan laitteisiin sidotun rahan takaisin yhtiön käyttöön.

■ "Yleensä jo siinä vaiheessa, kun tehdään päätös uudesta investoinnista pitäisi miettiä, mitä vanhoilla laitteilla tehdään; voidaanko ne ottaa uudelleen käyttöön, pyritäänkö myymään ulkopuolisille vai romutetaan. Jos laitteistot myydään, saadaan niistä jonkin verran rahoitusapua uusinvestoinnille", kertoo yksikön johtaja **Pekka Holm**.

Holmin mukaan käytettyjen laitteiden myynti on hyvin pitkäjänteistä. Myyntityö pitäisi aloittaa, kun uudesta, korvaavasta investoinnista päätetään. Tällöin asiakkaille voidaan esitellä vielä toimivia kokonaisuuksia, joita on paljon helpompi myydä kuin jossain nurkassa hajallaan olevaa konetta.

"Usein tehdään se virhe, että

vanhoista laitteista poistetaan osia, joita voitaisiin käyttää edelleen. Kannattaisi aina miettiä etukäteen, käyttäkö vanhan laitteen 10 000 markan arvoista osaa, kun sen puuttuminen voi pudottaa kokonaisuuden arvoa monta kymmentä kertaa enemmän", sanoo **Pekka Holm**.

"Monta paperikonetta ja koneistoa on mennyt romuraudaksi pelkästään siksi, että kukaan ei ole tullut ajatelleeksi, että niistä voisi saada rahaa. On myönnettävä, että ei se minullekaan aikaisemmin ole tullut mieleen", **Pekka Holm** tuumii.

Desinvestointiyksikkö välittää Kymmene Oy:n laitteita myös tytäryhtiöiden kesken. Lyhyen ajan sisällä on ilmennyt

jo selvää tarvetta: mm. Voikkaan paperitehtaalta vapautuvia laitteita tullaan asentamaan Kaukaan paperitehtaalle uudelleen käyttöön.

Tytäryhtiöillä on luonnollisesti etulyöntiasema. Holm toivookin eri yhtiöiden ilmoittavan yksikölle tarpeistaan. Yksikkö puolestaan pyrkii tehokkaasti tiedottamaan tytäryhtiöille myytävistä laitteista tehdastiedotteidensa välityksellä.

Ulkopuoliset asiakkaat tulevat usein kehityksistä mm. Afrikasta, Kauko-Idästä sekä Keski- ja Väli-Amerikan maista. "Asiakkailla on usein vähän rahaa. Lisäksi kaupantekoa jarruttaa uskomaton byrokratia, joka kattaa rahaliikenteen, tuontilisenssit ja kaiken muun mahdollisen."

Laaja valikoima

Myytävien tuotteiden valikoima on jo varsin laaja, vaikka inventoinnit on tehty vasta Kymin Paperiteollisuus Oy:n tehtaista, Voikkaalta, Chapelle Darblaylta sekä muutamalta mekaanisen metsäteollisuuden tuotantolaitokselta. Seuraava-

na tutkimusvuorossa on Kaukas Oy, jossa vapautuu huomattava määrä voimantuotannon laitteita.

Myynnissä on kahden paperikoneen ja yhden päällystyskoneen lisäksi mm. superkalanteri, pastakeittiö, lähes 30 hiomakonetta, 3 hiokkeen valkaisulinjaa, pari jauhinta, hiomon puunsyöttölaitteisto, 3 pituusleikkuria, uudelleenrullauskone, lastulevylinja, 2-raaminen saha sekä paljon pumpuja ja moottoreita.

Pekka Holm korostaa, että myytävien tuotteiden on oltava toimivia. Markkinat on helppo pilata ja samalla oma maine laitemyyjänä menee, jos asiakkaalle toimitetaan vain romurautaa.

Kymmenen kokoisella yhtiöllä on se etu, että eri tytäryhtiöistä vapautuvista laitteista saatetaan jopa pystyä tekemään kokonaisuus, jollaista ei alunperin ollut missään valmiina. Kokonaisuus myyminen on aina helpompaa kuin yksittäisten laitteiden.

Kolmen kopla

Desinvestointiyksikkö koos-

Jatkoa sivulta 3.

Hinnat...

loudellisia näkymiä värittää suuri epävarmuus sekä maailmantalouden että muiden taloudellisten indikaattorien osalta. Nopeaa ulospääsytietä kustannuskriisistä ei ole näky-

visä.

"Meidän on sopeuduttava 'eurokustannustasoon' ja ympäristöön, josta on purettu säännöstely ja kaupan esteet. Tämä on keskipitkällä aikavälillä suurin haasteemme."

Muutos ei paperiteollisuudelle ole yhtä dramaattinen kuin suojatummille teollisuudenaloille. "Yhteiskuntaan muutos kuitenkin vaikuttaa ja sitä kautta meihinkin", varoit-

taa **Stackelberg**.

Ensi vuonna paperiteollisuudella kuitenkin on edessä oleellinen kilpailutilanteen kiristyminen. "Kesän jälkeen Euroopassa käynnistyy lyhyessä ajassa seitsemän uutta hienopaperikonetta. Tämä ei voi olla vaikuttamatta käyntiasteisiin, jotka tänä vuonna ovat olleet suhteellisen hyvällä tasolla. Alentuvat käyntiasteet heikentävät kannattavuutta edelleen,

ellemme pysty karsimaan kustannuksia ja saamaan hintojen korotuksia lävitse."

Kirvestä ei kuitenkaan kannata heittää kaivon vaikeana aikana. "Tuotantokoneistomme on investoitu kuntoon, meillä on täysin moderni hienopaperi-integraatti sellutehtaineen ja uusine puukenttien. Ympäristönsuojelumme on hyvin hoidettu; sekin on osaltaan kilpailuetu."

"Olemme lähteneet ajoissa liikkeelle ja tuoneet markkinoille keskimääräistä enemmän uusia tuotteita. Nyt on aika korjata panostuksemme hedelmät viemällä tuotteet maailmalle riittävän tehokkaasti ja opastamalla myyntiväki toimimaan meidän tärkeysjärjestyksemme ja toivomuksiemme mukaan. Tässä työssä heitä tulee auttamaan uusittu myynnin järjestelmämme."

Yhteistoimintaa harjoiteltiin sellutehtaalla

Kymin Paperiteollisuus Oy:n Kuusanniemen sellutehtaalla järjestettiin syyskuun 28. päivänä pelastus- ja ensiapuyhteistoimintaharjoitus.

Harjoitukseen osallistui Kymin Tehdaspalokunnan kahden sammutusyksikön lisäksi Kuusanniemen ensiapuryhmä, Kymin työterveyskeskus, teollisuuden ensiapu 3-kurssi sekä poliisin partioauto.

Tavoitteena oli kouluttaa tehdaspalokuntaa suuronnettomuuden varalle sekä lisätä lääkinnällistä ensiapuvalmiutta. Samalla pyrittiin kehittämään yhteistyötä yhtiön oman suojeeluorganisaation ja kaupungin viranomaisten välillä.

Harjoituksessa sellutehtaan valkolipeämölliä oli tarkoitus pestä meesasuodin hapolla. Oikosulun takia happoa pääsi lipeää täynnä olevaan suotiimeen, minkä seurauksena syntyi huomattava määrä rikkivetyä. Useat alueella olleet työntekijät saivat kaasumyrkytyksen. Rikkivetykaasu levisi tuulen mukana sellutehtaan konttorirakennusta kohti, jossa pidettiin samalla suojaus- ja ensiapuharjoitus. Harjoitukseen liittyi myös tulipalo valkolipeämölliä.

Tunnin kestäneen harjoituksen aikana tehdaspalokunta sammutti tulipalon sekä pelasti onnettomuuden uhrin tehdasrakennuksista. Teollisuuden ensiapukurssilaisista sekä Kuusanniemen ensiapuryhmien jäsenistä perustetut ensiapuryhmät kuljettivat uhrin työterveyskeskuksen lääkäriyhtymän perustamalle ensihoitopaikalle ja avustivat ensihoidossa.

Poliisi katkaisi liikenteen tehdasalueella sekä eristi kaasuvaara-alueen. Harjoitukseen piti lisäksi osallistua myös kaupungin työterveyskeskuksen lääkäriyhtymän, joka kuitenkin ei saapunut paikalle.

Puutteet korjattavissa harjoittelulla

Harjoitusta johtaneen teollisuuspalopäällikkö **Timo Kuusiston** mukaan toiminta oli kokonaisuudessaan tyydyttävää. "Esille tuli jonkin verran puut-

teita, jotka pystytään korjaamaan harjoittelulla ja koulutuksella", Kuusisto arvioi.

Harjoitustilanne oli sikäli poikkeuksellinen, että siihen osallistui teollisuuden 3-ensiapukurssin jäseniä, joista kaksi oli kylmiläisiä. Kurssilla koulutetaan teollisuuden henkilöstöä ensiaputehtäviin, varsinkin ryhmätoimintaan. Tarkoituksena on parantaa työpaikkojen ensiapuvalmiutta.

Harjoituksen arviointitilaisuudessa todettiin, että työnjako ja käskytykset toimivat harjoituksen aikana hyvin. Onnettomuuden uhrin pelastamista on kuitenkin vaikea harjoitella todellista vastaavassa tilanteessa, minkä takia toiminnassa on vielä hiomisen varaa.

Huomiota kiinnitettiin myös siihen, että sairaalaolosuhteissa toimimaan koulutettua lääkintähenkilökuntaa pitäisi kouluttaa toimimaan myös kenttäolosuhteissa.

Sellutehtaan johtaja **Pekka Koivisto** piti tämänkaltaista harjoitusta erittäin hyödyllisenä. "Vaikka tehtaalla on hälytyslaitteet rikkivedyn varalta ja henkilökunta on hyvin koulutettu, pitkä onnettomuudesta vapaa kausi saattaa aiheuttaa turtumusta eikä rikkivedyn aiheuttamaa vaaraa tiedosteta riittävän selkeästi. Tällainen harjoitus palauttaa tehokkaasti mieliin, miten vakavien asioiden kanssa ollaan tekemisissä."

Harjoitusta olivat seuramassa mm. lääninlääkäri **Kirsti Riihelä**, Kuusankosken ter-

Palokunta pelasti uhrin tehdasrakennuksista (pienet kuvat).

Käyttökennikko Into Rinne selosti tilanteen palokunnalle (yllä).

Uhrin vietiin Kymin Työterveyskeskuksen lääkäriyhtymän perustamalle ensihoitopaikalle (vas.).

Rikkivety

Rikkivety (H_2S) on pahanhajuinen (mädältä kananmunalta tuoksuva) kaasu. Se on yksi niistä haisevista rikkivetyistä, joita syntyy sivutuotteena sellutehtaan sulfaattiprosessissa.

Rikkivetyä syntyy myös, jos sulfideja sisältävä lipeä pääsee kosketuksiin happojen kanssa. Kaasu on väritöntä ja ilmaa

raskaampaa, minkä takia sitä saattaa kerääntyä tehtaan alimpiin kohtiin, kuten viemäreihin.

Erittäin väkevissä pitoisuuksissa rikkivety lamaannuttaa hajuainin nopeasti ja kaasua hengittänyt henkilö menettää tajuntansa. Uhri voi menehtyä muutamassa minuutissa, ellei häntä saada raittiiseen ilmaan.

veysvalvonnan johtaja **Arja Arvonen** sekä väestönsuojeluyhdistyksen, Kymen läänin palontorjuntaliiton, SPR:n, Teolli-

suusvakuutuksen, työsuojelu- ja luottamusmiesten sekä Voikkaan tehdaspalokunnan edustajat.

Kuusankosken tekniset ovat joka toinen syksy järjestäneet seminaarin, jossa on pureuduttu työelämän ajankohtaisiin asioihin. Tänä vuonna seminaari järjestettiin Vierumäen urheiluopistolla, jossa tenniskentät, golfkenttä ja lenkkeily, sisähalleista puhumattakaan, odottivat tiedon- ja liikunnanhaluisia teknisiä.

Liekö ympäristö vaikuttanut siihen, että yhtä syvälliseen työelämän ilmiöiden analysointiin kuin muutamassa aikaisemmassa seminaarissa ei nyt paneuduttu. Aihetta, elämänlaatu tuloksetekijänä, käsiteltiin kuitenkin mielenkiintoisesti ja monipuolisesti.

Tuloksetekijöiden tärkeyden palauttavat seminaarilaisten mieleen varatoimitusjohtaja **Vesa Vainio** puhumalla heti seminaarin aluksi karuista taloudellisista näkymistä ja apulaisjohtaja **Jörn Söderholm**, joka luotasi paperiteollisuuden suhdannekuvaa seminaarin päätteenä.

Teknisten Liiton koulutus- ja kehittämispäällikkö **Juhani Jääskeläinen** johdatteli osanottajat perusteellisesti hahmottamaan henkilön hyvinvoinnin käsitteen. Hän totesi mm., että meillä suomalaisilla on olevinaan paljon syitä olla kysymättä esimerkiksi työhön liittyviä asioita. Näin käy, vaikka kysymyksiä toivottaisiinkin.

Pehmoasiat vaikeita

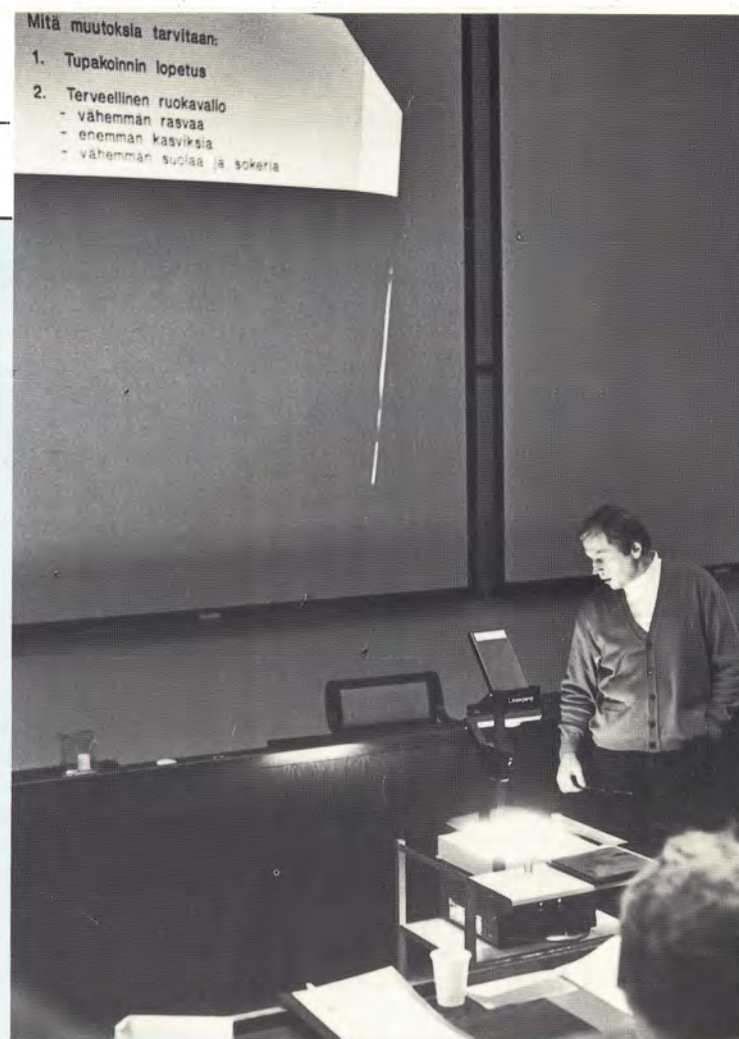
Mielenkiintoista on myös se, että ns. pehmoasiat ovat meille usein vaikeampia kuin jokapäiväiseen työhön liittyvät käytännön asiat. Stressiä, joka vai-

Kymin Teollisuusoppilaitoksen Altim-automaatiojärjestelmään ollaan rakentamassa simulatio-ohjelmaa, joka jäljittelee paperikoneen massasysteemiä.

Opetuskäytössä oleva Altim-automaatiojärjestelmä on samanlainen, jolla Kymin PK 7:ää ja PK 9:ää ajetaan. Järjestelmän mukana tulleet simulaatiomallit ovat kuitenkin hyvin yksinkertaisia eivätkä vastaa todellista ajotilannetta. Tämän takia on tarvinnut kehittää todellista paperikoneita jäljittelevä ohjelma.

"Järjestelmään on kopioitu PK 7:n automaatiojärjestelmän

Tekniset pohtivat laadua tuloksentekijänä

Ensimmäisen seminaaripäivän päätteeksi, perjantain illansuussa, päästiin urheilu-harrastusten pariin. Eniten teknisiä kiinnostoi golfin, nykypäivän muotilajin, opettelu Vierumäen hyvinhoidetulla kentällä.

Lääketieteen lisensiaatti Pertti Jokinen huomautti mm., että yksittäisten kemikaalien leimaaminen syöpää aiheuttaviksi ei perustu tosiasioihin.

Lääkärin puheenvuoron seminaarissa esitti Pertti Jokinen, joka totesi esitelmänsä alkuvaiheessa mm. saattavan olla vaikeata motivoida ihmiset käyttämään hyvä fyysinen kuntonsa työelämän hyväksi.

"Aikaisemmin merkittävimpiä sairauksia olivat tartuntataudit. Nyt sydän- ja verisuonisairauksien osuus kaikista on noin puolet ja syöpäsairauksien osuus viidennes. Tartuntatautien osuus on pudonnut yhteen prosenttiin."

Jokinen muistutti sydän- ja verisuonitautien "kovista" riskitekijöistä: tupakasta, veren kohonesta kolesterolista ja kohonesta verenpaineesta.

Tupakoinnin lopettaminen, terveellinen ruokavalio, kurissa oleva paino, säännöllinen liikunta, verenpaineen hoito ja rentoutuminen sekä myönteinen elämänsäntä ovat Jokisen mukaan parhaat keinot terveyden säilyttämiseksi.

uttaa tuloksiin, mielialaan ja fyysiikkaan, on Jääskeläisen mukaan joka kolmannella teknillä.

Miellyttävän työn tuntomerkeiksi löydettiin mm. tavoitteellisuus, päätöksenteon mahdollisuus, tilaisuus sosiaalisiin ja yhteiskunnallisiin suhteisiin, vaihtelevuus ja yli- tai alikuormituksen vähäisyys.

"Oluিতakin maistettaessa voimme määrittellä oman suosikkimme, vaikka kaikki kaljat olisivat samanlaisia. Pääasia, että saamme lausua mielipi-

teemme", muistutti Jääskeläinen.

"Ihminen on myös huono kuuntelija. Jos haluaa kuunnella hyvin, ei saa tehdä mitään muuta. Jokainen ihminen on huono kuuntelija, ellei ole harjoitellut kuuntelua", muistutti Jääskeläinen ja viittasi nimenomaan esimies-alainen keskusteluihin. "Mielen täytyy olla tyhjä, jotta sinne mahtuu kuunneltavaa."

Jääskeläinen palautti mieleen Petersin ja Watermanin tutkimuksen, jonka mukaan

"huonosti menestyvissä yrityksissä harrastettiin enemmän suunnittelua, paremmin menestyvissä yrityksissä taas tehtiin enemmän päällekkäistä työtä."

Paremmassa organisaatiossa kuka tahansa voi tehdä työtä, pääasia usein on, että työ tulee tehdyksi. "Tehtäväkuvat eivät useinkaan takaa työntekoa, ja työnjakoa toteutettaessa jää joku työ kuitenkin tekemättä."

Voikkaan tehtaan henkilöstöpäällikkö **Martti Purmonen** luonnosteli 90-luvun ihmistä

työelämässä. Hänen mielestään työpaikan on tulevaisuudessa tuettava yksilöllisyyttä, itsenäisyyttä, mahdollisuutta kehittää itseään, mahdollisuutta päteä ja kykyä olla luova.

Työssä itsessään korostuu tavoitteellisuus, business-ajattelu, ryhmätyö, ammattitaito, palautteen antaminen, ylpeys omasta työstä ja työpaikasta sekä arvojen huomioiminen. "Yrityksen arvot eivät tulevaisuudessa voi olla pysyvissä ristiriidassa ihmisten arvojen kanssa", arvioi Purmonen.

Simuloitua paperikoneenajoa

telemän toimintaa. Ohjelmointia jatketaan ja samalla muille automaatioasentajille annetaan ohjelmointikoulutusta. Tässä vaiheessa simulaatio käsittää PK 7:n massan annostelun. Mäntylinjaa voi ohjelmalla matkia kokonaisuudessaan, muita linjoja annostelusäädöistä eteenpäin. Kun ohjelmat saadaan valmiiksi, järjestelmä tulee käsittelemään PK 7:n massasysteemin massatorneista lyhyeen kiertoon asti.

"PK 7 valittiin, koska se on Kymin toinen paperikone, jolla on Altimin systeemi. Näyttöjä on myös kehitetty PK 9:stä", Rönberg kertoo.

Simulaatio-ohjelman kirjoitustyö alkoi viime kesänä Teollisuusoppilaitoksen rehtori **Esko Niittymäen** ja prosessiteknikan opettaja **Erkki Pesun** toivomuksesta. Työ on tehty OTO-työnä. "Kesällä hommaan pystyi keskittymään paremmin, kun kesäharjoittelija oli apuna varsinaisessa työssä. Ohjelmointiin kului noin työviikko. Nyt syksyllä kehittäminen on ollut pysähdyksissä, mutta jouluksi tämä pitäisi saada valmiiksi", Matti Rönberg tuumii.

Simulaatio-ohjelmaa voidaan käyttää paperikoneen käyttökoulutukseen. "Suurin hyötyhän tällaisesta saataisiin, jos järjestelmän pystyisi rakentamaan ennen uuden paperikoneen käyttöönottoa. Silloin miehet pääsisivät ajamaan konetta, jota ei

vielä ole olemassa. Se vaatisi kuitenkin niin paljon resursseja, että ei taitaisi onnistua käytännössä", Matti Rönberg arvioi.

Veli-Pekka Koiranen (edessä) ja Matti Rönberg Altim-laittelon ääressä.

seen. "Suurin hyötyhän tällaisesta saataisiin, jos järjestelmän pystyisi rakentamaan ennen uuden paperikoneen käyttöönottoa. Silloin miehet pääsisivät ajamaan konetta, jota ei

vielä ole olemassa. Se vaatisi kuitenkin niin paljon resursseja, että ei taitaisi onnistua käytännössä", Matti Rönberg arvioi.

Rannat suojeluuun?

Valtioneuvosto päätti toukokuun lopussa periaatteista, joiden mukaan ns. valtakunnallinen rantojensuojeluohjelma valmistellaan.

Ympäristöministeriön laatima ehdotus on ollut kesäkuukausien ajan lausunnolla. Lausuntoaika maanomistajien osalta oli lyhyt ja on jo päätynyt. Kunnat ja läänit jättävät lausuntonsa syyskuun lopun – lokakuun alun aikana. Valtioneuvoston on tarkoitus päättää asiasta marraskuun lopussa.

Ympäristöministeriön ehdotukseen sisältyy yhteensä 138 meri- ja järvikohdetta, joissa on rantaviivaa 8800 kilometriä. Ohjelmaan on tämän lisäksi otettu kylkiäisenä mukaan kaikki jo vahvistettujen seutu-kaavojen virkistys- ja suojelealueet.

Pelkääntäen virkistysalueisiin kuuluu noin 3 000 kilometriä rantaviivaa, joten ohjelmaan sisältyy rantaa yhteensä 11 800 kilometriä, joka on noin 7 % Suomen rantaviivasta ja ehkä kolmannes rantojen arvosta.

Kymmene Oy:llä on eniten kohteita

Metsäteollisuudella on maata noin 7 % maan kokonaispinta-alasta ja 20 % rantojensuoje-

luohteista. Yksityisistä maanomistajista eniten kohteita on Kymmene Oy:llä. Suojeluehdotukseen sisältyy yhtiön rantoja lähes 500 kilometriä, metsämaata kohteisiin on rajattu yli 11 000 kilometriä ja puustoa noilla alueilla kasvaa pitkälti yli miljoona kuutiota.

Ohjelman tavoite

Ohjelman tavoitteina on säilyttää siihen sisältyvät rannat rakentamattomina, estää rantavyöhykkeellä olevien metsien talouskäyttöä ja antaa ohjeita kauempanakin rannasta olevien metsien käsittelylle ja hoidolle.

Ohjelmassa ei siis ole kyse yksinomaan rantarakentamisesta vaan keskeisesti myös metsätaloudesta. Niin yhtiön kuin yksityistenkin maanomistajien huoli puuntuottamisen edellytysten puolesta on perusteltua. Tässä ehkä maailman kalleimman puun maassa ei luulisi olevan varaa lisätä metsätalouden harjoittamisen kustannuksia, sillä Suomen talouselämä joko seisoo tai kaatuu metsätaloutensa mukana.

Metsät pois suojeleohjelmasta

Lähes kaikissa julkisuudessa olleissa kannanotoissa kuin myös jo jätetyissä lausunnoissakin on vaadittu metsätalou-

den erottamista ohjelman ulkopuolelle. On luonnollista, että metsäorganisaatiot ottavat oma-aloitteisesti huomioon rantametsien käsittelyssä niin luonnon kuin maisemasuojelustakin annetut ohjeet. Tästähän meillä on jo hyviä esimerkkejä mm. Saimaalla, joten mitään pakkobyrokratiaa ei ole tarpeellista rakentaa.

Viime aikoina käytyjen keskustelujen ja julkisuudessa olleiden mielipiteiden perusteella näyttää todennäköiseltä, että metsätalouden osalta ohjelman vaikutuksia lievennetään.

Laadinnassa parantamisen varaa

Vaikka hyväksyttäisiinkin se lähtökohta, että joitakin keskeisiä ranta-alueita on säilytettävä laajoina alueina rakentamattomina ja niiden varaaminen vaatii erillisen suojeleohjelman, on nyt lausunnolla oleva ehdotus monella tavalla hämmästyttävä:

– Yhdellekään kohteelle ei ole esitetty syytä miksi juuri se on osoitettu suojeleohjelmaan.

– Ohjelma vaikuttaa lukuisen maanomistajien toimeentuloon ja tilojen elinkelpoisuuteen useiden vuosikymmenien ajan. Se on jo nyt laskenut tilojen vakuusarvoja ja estänyt maanomistajia jatkamasta normaalia metsätalouden harjoit-

tamista. Aikaisempien suojeleohjelmien perusteella tiedämme, ettei valtio pysty kohtuullisessa ajassa maksamaan maanomistajille markkinahintoihin perustuvaa täyttä korvausta.

– Ohjelman kustannuksiksi on laskettu 1 050 miljoonaa markkaa. Kuitenkin on varmaa, että ohjelman kustannukset ovat yli 5 000 miljoonaa, jos se aiotaan toteuttaa ehdotetussa laajuudessaan. Näin ollen ohjelma maksaisi noin 5 000 markkaa jokaista taloutta kohti.

Kaikki tiedämme, että on paljon sellaisia kohteita, joissa tuo summa tuottaisi monin verroin paremman lopputuloksen ympäristönsuojelun kannalta.

– Ohjelma on tarkoitus hyväksyä pelkääntäen hallituskäsittelynä ilman, että sitä vietäisiin eduskunnan käsiteltäväksi. Tämä tapa on useiden lainopineiden mielestä perustuslain vastainen, varsinkin kun tiedämme, mitkä todelliset vaikutukset ohjelmalla tulee olemaan maanomistajiin.

– Lausunnolla oleva materiaali karttoineen on ollut laadultaan erittäin epäselvää ja lausuntoon varattu aika kohtuuttoman lyhyt ja "sattui" parhaaseen loma-aikaan aiheuttaen perusteltua suuttumusta maanomistajissa. Menettely on

herättänyt väkisin mielikuvan siitä, että maanomistajia on lainmukaisesti kuultu, mutta heidän mielipiteellään ei tule olemaan paljonkaan merkitystä. Kun lopullinen päätös ohjelmasta on tarkoitus tehdä vielä marraskuun aikana ja jättää sekin eduskuntakäsittelyn ulkopuolelle, jää ohjelman toteutustavasta, sen sisällöstä ja siihen liittyvistä lukuisista selvittämättömistä lainopillisista puutteista johtuen koko rantojensuojeluohjelmasta hyvin negatiivinen kuva asiana, jonka käsittelyn yhteydessä ei ole edes yritetty noudattaa hyvälle hallinnolle tunnusomaista asian valmistelu-, lausunto- ja hyväksymistapaa.

Valmisteltava uudelleen

Lausunnossaan Kymmene Oy on esittänyt, että ohjelma palautetaan uudelleen valmisteltavaksi ja nyt annetut lausunnot otetaan huomioon, asetetaan korjattuna uudelleen lausunnot ja käsitellään eduskunnassa.

**Vesa Moisio
Maankäyttöjohtaja
Kymmene Oy:n metsät
ja kiinteistöt**

Kuidulle, paperiteollisuuden tärkeimmälle perusraaka-aineelle, ei ole näkyvissä vaihtoehtoja. Vielä 20–50 vuodenkin päästä paperi sisältää vähintään 50 prosenttia kuitua, tavalinen määrä nykyisin on 65–80 prosenttia.

■ Näin ennustaa Kymmene Oy:n tutkimusjohtaja Kari Ebeling. Paperinkierrätys tulee maailmalla lisääntymään, mutta Suomessa ollaan jo saavutta-

KARI EBELING 50 VUOTTA:

Kuidulle ei ole vaihtoehtoa

massa korkein mahdollinen taso.

"Yleisesti kuvitellaan, että Suomessa jätettäisiin huomattavia määriä keräyspaperia hyödyntämättä. Kierrätysaste on kuitenkin jo 40 prosenttia, mitä on pidettävä erittäin hyvänä saavutuksena harvaan asutussa maassa."

Kierrätyksen huippumaissa, Hollannissa, Japanissa ja enti-

sessä DDR:ssä kerätään uudelleen käyttöön noin 50 prosenttia käytetystä paperista. Nämä maat ovat kuitenkin tiheästi asuttuja. Esimerkiksi Saksa on pinta-alaltaan suunnilleen Suomen kokoinen. Asukkaita on kuitenkin noin 80 miljoonaa verrattuna Suomen 5 miljoonaan. "Meillä ei ole taloudellisesti mahdollista lisätä kierrätystä kovinkaan paljon. Tämän

takia ei pitäisi rakentaa liian optimistisia tulevaisuudenkuvia keräyskuidun varaan."

Kymmene-konsernille uusiomassasta on kuitenkin tullut tärkeä raaka-aine ranskalaisen Chapelle Darblayn tehtaiden hankinnan jälkeen. Reilun 100 kilometrin päässä Pariisista sijaitseva Chapelle käyttää uusiomassaa hyvällä menestyksellä sanomalehtipaperin val-

LÄHIKUVASSA

Neuvontasihteeri

"Tässä työssä ei ikävä tule ikimaailmassa", vakuuttaa Raili Rautjärvi. "Nimike on neuvontasihteeri, mutta hommita päätellen sitä on selainen jokapaikan höylä ja yleispuurtaja Jantuska."

■ Kuvittele itsesi ulkomaisen liikemiehen uutuuttaan hiertäviin kenkiin. Kömmitt ulos takista keskuskonttorin pääoven edessä tunteja kestäneen lento- ja ajomatkan puuduttamana ja nuuduttamana. Etsit taskustasi muistilappua, joka kertoisi, kenet Sinun piti tavata ja missä. Suomalaiset nimet kun eivät millään pysy päässäsi eivätkä taivu suussasi.

Raili tervehtii Sinua, kun astut pääovesta sisään. Jo ensisilmäyksellä huomaat, ettet ole tekemisissä minkään kärtyysän tai turhantärkeän henkilön kanssa. Vaikka yhteisenä kielellä on englantia, ilmenee Railin karjalaisuus iloisena rempseytenä ja mutkattomuutena.

Railin tehtävänä on ohjata vieraita, ja sen hän tekee mielellään. Päätäväisesti hän ottaa asiatsi hoitaakseen. Isäntäsi henkilöllisyys selvää, tapamisajankohta tarkentuu ja kokouspaikka löytyy. Huolettomin mielin istahdat aulan tuolille odottelemaan. Päästyäsi Railin hoiuihin, voit katsoa olevasi jo perillä.

Raili huolehtii keskuskonttorin kulunvalvonnasta yhdessä toisen neuvontasihteerin ja vahtimestarin kanssa. Hänen mukaansa talossa käy kääntymässä monenmoisia mielenkiintoisia ihmisiä: ulkomaisia ja kotimaisia vieraita, ostajia ja kauppaneuhkia, eläkkeenhakijoita ja tulevia työntekijöitä.

Railin mukaan pääoven vastaanotossa käy "ylen mukavia ja kiitollisia ihmisiä".

Paitsi se, keitä talossa liikkuu, Railin tulee myös pääpiirteissään tietää, mitä missäkin kerroksessa milloinkin tapahtuu. Hänen toiveensa kokousten järjestäjille ja vieraiden isännille mahtuu kahteen sanaan: ilmoitelkaa aiikeistanne! "On noloa alkaa setviä isäntien nimiä ja kokouspaikkoja, kun opastettava odottaa lasiluukun takana."

Aamupäivällä summeri soi ja ihmisiä tulee ja menee virtaamaan. Sen sijaan työpäivän loppua kohti vilskke vaimenee ja Raililla jää aikaa toimistotehtäviin.

Maaliskuussa käyttöön otettuun työtilaansa Raili on enemmän kuin tyytyväinen. "Ennen sitä istuin nelion suuruisessa lintupöntössä ala-aulassa. Avoimessa kopperossa fleksilasit takana oli talvisin niin kylmä, että pöydän alle piilotetut jalkani oli puettu damaskeihin ja töppösiin." Nyt pääoven vastaanotossa on lämpöä, valoa, arkistokaappi, näyttöpääte ja monitori, josta voi nähdä ulkokameroiden välittämät kuvat neljältä eri ovelta.

Railin osalta asiat ovat reilassa, mutta "vieraita silmällä pitäen ala-aulaan olisi vielä hankittava pöytä yhtiön esitteitä varten."

Vuoden vaihteessa Raililla täyttyy kolmas vuosi neuvontasihteerinä. Palvelusvuosia sen sijaan kertyi heinäkuussa täydet kolmekymmentä. Niihin mahtuu 18 vuotta kirjallisuuspalvelussa sekä 10 vuoden sukulointo siellä, missä apua tarvittiin: ostossa, höyryssä, Kymmin ja Voikkaan sossussa, työterveydessä, kirjapainossa, voimassa, jalostuksessa, laskutuksessa ja eläkeosastolla.

"Olen aina sanonut, että eläkkeelle jäätyäni kirjoitan vielä kirjan kaikista toissa satuneista metkoista tapauksista." Joskus tulevaisuudessa voi Railin kirjasta sitten lukea iltasadun asemesta lapselle tositarinan ruskeasta karvamöykystä, joka lymysi keskuskonttorin pääoven rappujen alla. Juttu sai myös onnellisen lopun: Railin paikalle hälyttämä palokunta pelasti säikähtyneen pienen vesirotan ja palautti sen takaisin jokeen.

Voikkaalaiset koulutukseen

Voikkaan paperitehtaan koko henkilökunta koulutetaan VOITTAJA-koulutuksessa. Koulutusohjelma koostuu kahden päivän pituisista seminaareista, joille henkilökunta osallistuu 30 hengen ryhmissä.

■ Koulutuksen tavoitteena on henkilöstöpäällikkö Martti Purmosen mukaan saada kaikki voikkaalaiset tuntemaan tehtaan kokonaisuus: mitkä asiat vaikuttavat toisiinsa, millä toimenpiteillä vaikutetaan tehtaankustannuksiin ja tuottoihin sekä miten jokainen voi itse vaikuttaa tehtaankokoon.

Koulutuksessa käydään läpi myös erilaisia ihmishuoneisiin liittyviä asioita ja menettelytapoja, joilla pyritään entistä avoimempaan ja keskusteluvampaan työyhteisöön.

Olellinen osa koulutuksen tavoitteista ovat kehityskeskustelut. Niistä on tarkoitus kehittää 1-2 kertaa vuodessa osastoilla pidettävä tilaisuus,

jossa pohditaan omaan osastoon ja omaan työhön liittyviä kysymyksiä.

Elokuussa alkaneen koulutuksen nimi on lyhenne sanoista VOikkaan ToimintaTAPA JAtkossa. Noin 150 voikkaalaisen kouluttaminen kestää parisen vuotta. Seminaarit pidetään Kotkassa, Hotelli Leikarissa. Ulkopuolisina kouluttajina ovat johtaja Veikko Siirilä ja liikkeenjohtajan konsultti Erkki Repo Johtamistaidon opistolta.

Seminaarin aluksi esitellään yleisiä tuloksetekemiseen liittyviä asioita ja tehtaantohtaja Kari Kalliala kertoo keskeisistä Voikkaan paperitehtaan liittyvistä kysymyksistä ja haasteista. Luento-osan jälkeen osanottajista kootut ryhmät pohdiskelevat, miten toimintaa tehtaalla eri avainalueilla voitaisiin kehittää.

Ryhmätöitä kootaan seminaarin jälkeen ja jaetaan laajasti osastoille sekä kaikille ryhmän jäsenille. Tarkoituksena on käsitellä aktiivisesti ryhmätöissä syntyneitä ajatuksia ja lähteä toteuttamaan niitä käytännössä.

WISATIMBER SUPISTAA TUOTANTOON

■ Wisaforest Oy Ab:n saha, Wisatimber, supistaa tälle vuodelle budjetoitua tuotantoaan noin 10 000 kuutiometriä. Supistus toteutetaan seisottamalla kumpaakin sahalinjaa 10-15 päivää loppuvuoden aikana.

Sahan johtaja Ingmar Sjöblomin mukaan Suomen saha-teollisuus joutuu supistamaan tuotantoaan sahatavaramarkkinoilla vallitsevan ylitarjonnan ja siitä johtuvien ylisuurten varastojen takia. Suomen vähenyneestä rakentamisesta johtuen tilanne on ongelmallisin kotimaan markkinoilla.

Seisokkien aikana Linck-linjan henkilöstö koulutetaan myös käyttämään syyskuun alussa käyttöön otettua pienpuu- eli Veisto-linjaa. Uuden sahalinjan myötä Wisatimberin sahauskapasiteetti nousi 235 000 sahatavarakuutiioon vuodessa.

Seisontapäiviä käytetään myös Pekkavapaiden pitoon. Lisäksi osa sahauspuolen työntekijöistä tulee vuorottamaan jatkojalostustuotannon väkeä.

Wisatimberin tuotantotavoite tälle vuodelle oli 190 000 kuutiometriä. Ensi vuoden tuotanto oli johtaja Sjöblomin mukaan kaavailtu tämänvuotisen suuruiseksi. Lopulliset tavoitteet voidaan kuitenkin määrittellä vasta loppuvuodesta, kun kokonaistilanne selkiintyy.

mistukseen. Keväällä on suunnitteilla käydä tekemään siitä myös konttoripaperia.

Kotimaassa Ebeling uskoo puusta valmistetun, uuden kuidun olevan tärkeä raaka-aine myös tulevaisuudessa, mikäli puun ja energian hinnat säilyvät kohtuullisina.

Tutkijoiden puuskeltavaksi jää, kuinka puusta kyettäisiin käyttämään enemmän hyödyksi: miten mekaanisessa massanvalmistuksessa kuidut saataisiin irti hellävaraisemmin, katkomatta niitä, ja kuinka hemiselluloosan ja ligniinin ominaisuuksia pystyttäisiin muuttamaan niin, että ne soveltuisi-

vat paremmin paperin raaka-aineeksi.

Sulfaatin asema säilyy

Kemiallisessa massanvalmistuksessa tutkitaan ulkomailla mm. rikitöntä keittoa. Saksassa ja Kanadassa on rakennettu alkoholi-pohjaisia koelaitoksia. Näistä saatu massa ei kuitenkaan ole ominaisuuksiltaan sulfaattimassan veroista.

Ebeling epäilee, että alkoholikeitto saattaisi kehittyä prosessiksi nykyisen sulfaattikeiton rinnalle, mutta ei kuitenkaan pystyne korvaamaan sitä vielä aikoihin. "Alkoholikeitto

voisi olla ratkaisu pienehköille laitoksille, jotka voitaisiin sijoittaa asutuskeskusten lähelle esimerkiksi Keski-Euroopassa."

Jäitä hattuun kloorikeskustelussa

Kloori on kuuma teema ympäristönsuojelussa. "Klooratut orgaaniset yhdisteet nähdään vaarallisina. Itse en pysty yhtymään tähän näkemykseen, sillä orgaanisia klooriyhdisteitä on ollut aina olemassa. Sen takia ei ole tieteellistä perustaa väittää vähentämään niiden määrää nollatasolle tehtaiden jätevesissä.

Sen sijaan, että lietsotaan ympäristöhysteriaa, pitäisi keskittyä tutkimaan, mikä on kloorattujen yhdisteiden pitkäaikaisvaikutus ja mikä on ympäristön kannalta turvallinen kloorattujen yhdisteiden määrä. Olisi kansantaloudellista tuhlausta määrätä päästörajat, jotka eivät perustu tieteellisesti todettuihin tosiseikkoihin, sillä prosessimuutokset maksavat satoja miljoonia. Varsinkin jos niillä ei ole merkittävää ympäristönsuojelullista vaikutusta", Ebeling arvioi.

"On tärkeää, että ympäristönsuojeluun käytettävissä olevat rahat käytetään siellä, mis-

sä niistä on eniten kansallista hyötyä."

Suurille muutoksille pitäisi antaa myös riittävästi toteuttamisaikaa: yrityksiä ei pidä ajaa taloudellisesti liian ahtaalle, sillä vain kannattava teollisuus pystyy hoitamaan ympäristönsuojelukysymykset tehokkaasti.

Tekniikan tohtori Kari Ebeling täytti 50 vuotta syyskuun 20. päivänä. Ennen Kymmene Oy:n palvelukseen siirtymistään hän toimi amerikkalaisen James River Corporationin tutkimuskeskuksessa USA:ssa ja Teknillisen korkeakoulun paperiteknologian professorina.

VOIKKAAN YHTEISTOIMINTAPÄIVÄNÄ

Muisteltiin menneitä ja pohdittiin tulevaisuutta

Voikkaan paperitehtaalla vietettiin syyskuun 19. päivänä yhteistoimintapäivää yt-lain mukaisen yhteistoiminnan 10-vuotisen taipaaleen juhlistamiseksi. Työntekijäpuolen kannanotton juhlassa esittänyt Paperiliiton Voikkaan osasto 36:n puheenjohtaja **Risto Kärkkäinen** totesi omassa puheenvuorossaan merkkipäivän voivan olla myös paljon kauemmin kestäneen henkilöstön ja työnantajan välisen yhteiselon juhla.

"Toimintamuodon nimi vain on muuttunut, on ollut tuotantokomiteaa, neuvottelutoimintaa ja nyt yt-neuvottelukunta. Yhdessä toimimisen ymmärtämistä ei voida laella määrätä. Todellinen yhteistoiminta on oivaltamista, asioiden tietämystä ja yhdessä toimimista joka tasolla ja kaikkina aikoina. Tämä on mielestäni Voikkaalla oivallettu."

Kurssin tarkistuksen aika

Yhteistoiminnan kehittymistä Suomessa ja yt:n tulevaisuutta käsitellyt, Metsäteollisuuden Keskusliiton äskettäin eläkkeelle jäänyt toimitusjohtaja **Matti Pekkanen** totesi työmarkkinaelämän peruslinjoja tarkistetun viiden viimeisen vuosikymmenen aikana vain kaksi kertaa. Sodan jälkeä työstettiin nykyinen työehtosopimusjärjestelmä ja 1960-luvun loppuvuosi siirryttiin keskitettyjen tulopoliittisten ratkaisujen aikaan.

"Nyt on jälleen kurssin tarkistuksen aika. Entiset keskitetyt suunnitellut ja ohjatut yhteistoimintamallit eivät enää riitä enempää yrityksen johdolle kuin työntekijöillekään. Työelämän oikeudet ja velvollisuudet tulevat uuteen jakoon työpaikkakohtaisesti."

Voikkaan yt-neuvottelukunnan kunniapuheenjohtajiksi nimettiin **Pekka Holm** (äärimmäisenä vasemmalla) ja **Anders Lund**. Kunniapuheenjohtajille luovutti hopealaatalla varustetut puheenjohtajanuijat työsuojeluvaltuutettu **Markku Vanhala** (äärimmäisenä oikealla).

Pekkanen sanoi, että eräs mahdollinen väylä – mutta ei ainoa eikä kaikissa tapauksissa sopivakaan – on voittopalkkiojärjestelmä ja henkilöstöraho.

"Pääasia on, että työpaikan osapuolet keskenään löytävät tilanteeseen sopivat tuottavan osallistumisen muodot nopeasti muuttuvassa työelämässä ja että osapuolet myös löytävät myönteisesti ja tasavertaisesti toisensa työpaikan tärkeissä kysymyksissä."

Laitokset kilpailukykyisiä

Voikkaan paperitehtaan toimintaa esitellyt tehtaanjohtaja **Kari Kalliala** totesi laitokset uusitun teknisesti erittäin kilpailukykyiseen kuntoon. Tehtaalla on lähes kaikissa tuotteissa hyvä laatumaine. Pitkät perinteet ja hyvät yhteistyösuhteet ovat erinomainen lähtökohta tulevaisuuden rakentamiselle.

Riittävän kannattavuuden saavuttaminen ei vaikeutuneissa olosuhteissa onnistu enää perinteisin keinoin. "On keksittävä jotakin aivan uutta, joka perustuu tärkeimpään voimavaraamme, ihmiseen. Me uskomme, että tällä rintamalla meillä on muita paremmat edellytykset saavuttaa tuloksia."

"Tulevaisuuden työyhteisössä Voikkaalla jokainen tietää tehtävänsä, tuntee vastuuta koko tehtaasta ja tuntee työn iloa, jota avoin ja keskustelevalle ilmapiiri nykyajan ihmiselle merkitsee. Osana tätä tulevaisuuden rakentamistyötä on aloitettu koko Voikkaan henkilöstön kattava koulutus kaksipäiväisenä seminaarisarjana, jonka läpiviemi kestää lähes puolitoista vuotta", sanoi Kalliala.

Katsauksen yhteistoiminnan kehittämiseen Voikkaalla esitti henkilöstöpäällikkö **Martti Purmonen**. Voikkaan tuotantokomitean perustava kokous

Keskitetyt suunnitellut ja ohjatut yhteistoimintamallit eivät enää riitä, totesi **Matti Pekkanen** yhteistoimintaseminaarissa pitämässään esitelmässä.

pidettiin lokakuun 26. päivänä vuonna 1946. Tuotantokomiteat organisoitiin uudelleen vuonna 1967. Kuudesta Kuusankosken tehtaalle perustetusta tuotantokomiteasta kaksi tuli Voikkaalle.

Nykytuotoinen Voikkaan yt-neuvottelukunta aloitti toimintansa vuoden 1980 alussa ja ensimmäisenä vuonna pidettiin puheenjohtaja **Anders Lundin** johdolla kolmetoista kokousta.

Fusio muutti organisaatiota

Kymi-Strömbergin ja Kaukaan fusio muutti myös yt-organisaatiota. Yhteisesti sovittiin, että yt-neuvottelukunta tulee toimimaan edelleen keskeisenä yhteistoimintaelimenä. Lisäksi perustettiin kahdeksan yhteistyöryhmää linjaorganisaatiossa tapahtuvan toiminnan tukemiseksi.

TEPE:n eli Teollisuuden palkansaajien Eurooppa-projektin johtaja **Pekka O. Aro** käsiteli seminaarissa Euroopan yhdenytymisen vaikutusta henkilöstön osallistumiseen. "Riippumatta siitä, miten talousalue-neuvotteluissa käy, meitä koskevia sääntöjä kirjoitetaan Suomen ulkopuolella. Nämä säännöt vaikuttavat myös työelämän kysymyksiin. Millaisia nämä säännöt ovat, riippuu paljon meistä itsestämme ja aktiivisuudestamme."

Yt-neuvottelukunnan kunniapuheenjohtajaksi nimettiin neuvottelukunnan pitkäaikaiset puheenjohtajat **Anders Lund** ja **Pekka Holm**. Kunniapuheenjohtajuuden merkiksi luovutti **Markku Vanhala** Lundille ja Holmille puheenjohtajanuijat.

joudut itse maksamaan erotuksen. Huomaa, että erityistyöläisiä korvataan vain siinä tapauksessa, että niitä hankkiesasi olet menetellyt ylläolevan ohjeen mukaisesti.

Lisätietoja saat osastosi työterveyshoitajalta.

NAISTENKERHOT

Perheenemäntä II

Syksyn kerhoillat pidetään ammattikoululla 1.11., 15.11. ja 29.11. klo 17.30.

IN MEMORIAM

Kymin Työterveyskeskuksen entinen lääkäri, lääketieteen lisensiaatti **Karl-Henrik Roschier** kuoli pitkäaikaisen sairauden murtamana 13.9.1990 Kuusankoskella. Hän oli syntynyt 12.3.1923 Rautalammilla.

Lääketieteen lisensiaatin tutkinnon hän suoritti Helsingin yliopistossa 1955 ja työterveyshuollon erikoislääkärioukudet hänelle myönnettiin 1982.

Tri Roschier tuli Voikkaan poliklinikalle tehtaaneläjäkäksi 1957. Tässä tehtävässä hän toimi vuoteen 1975 saakka, jolloin hän siirtyi Kuusankoskelle työterveyslääkäriksi uuteen Kymin Työterveyskeskukseen. Eläkkeelle yhtiön palveluksesta hän jäi vuonna 1983.

Tri Roschier toimi näkyvissä tehtävissä Kouvolan Seudun Lääkäriseurassa. Vapaa-aikana hänen sydäntään lähellä olivat erityisesti kuvataiteet, numismatiikka, rotary-toiminta ja maanpuolustustyö.

Tri Roschier julkaisi useita työterveyshuoltoa käsitteleviä kansantajuisia kirjoituksia. Aikanaan hän myös toimitti erityistä lääkäripalstaa Kymiyhtiö-lehdessä. Yhtiöläiset muistavat hänet lääkärinä ja ihmisenä, jolle oli ominaista lämmin ja inhimillinen suhtautuminen niin potilaisiin kuin lähimmäisiinsä.

Keskustellaan työterveydestä

Kymin Työterveyskeskus järjestää syksyn kuluessa kaksi keskusteluiltaa, jotka on tarkoitettu kaikille kymiläisille ja voikkaalaisille. Tilaisuuksien ajankohdat ovat 30.10. ja 20.11. klo 18.30. Paikkana on Työterveyskeskuksen kuntosali, Marskinkatu 1.

Lokakuuisessa keskusteluillassa käsitellään työsuojeluviiikon teemaa **Kokemus arvonsa työpaikalla – ikään-tyvä työntekijä työelämässä**. Aiheen alustaa johtava lääkäri **Antti Jokinen**. Erityisesti esimies-, luottamus- ja työsuojelutehtävissä olevia henkilöitä toivotaan mukaan.

Työterveyskeskuksen marraskuisen illan aihe on **"Nelikymppinen"**. Keskustelun alustaa psykologi **Rea Salovaara-Simola**.

Tilinteon aika

100-vuotissäätiön vuoden 1990 apurahojen tilitysaika päättyy 15.11., mihin mennessä tilitykset tositteineen tulee lähettää **Marjatta Käelle**, Keskuskonttori I krs, 45700 KUUSANKOSKI.

Kymin Paperiteollisuus Oy korvaa vastaisuudessa henkilöstön erityistyölasien hankinnan, jos työ niitä edellyttää ja työterveyshuolto katsoo ne tarpeellisiksi.

Erityistyölasien tarvetta esiintyy lähinnä ikänäköisillä (yleensä yli 50-vuotiailla) kaksiteholaseja käyttävillä henkilöillä, jotka työssään joutuvat käyttämään katseluetäisyyksiä, joihin omat lasit eivät sovellu. Tällaisia tilanteita saattaa syntyä esim. näyttöpäätetyössä, jossa kuvaruutu ja konseptipaperi ovat eri katseluetäisyyksillä tai kuvaruutu sijaitsee nor-

Jos työ ei suju, onko näössä vika?

maalia lukuetaisyyttä kauempana.

Erityistyölaseja hankittaessa toimitaan seuraavasti:

1. Jos tunnet tarvitsevasi työläseja, ota yhteyttä osastosi työterveyshoitajaan, joka järjestää työterveyskeskuksessa suoritettavan näöntarkastuksen.

2. Mikäli työlasit todetaan tarkastuksessa tarpeellisiksi, työterveyslääkintävoimistelija

tarkistaa työpisteesi ergonomian ja suorittaa katseluetäisyyksien mittaukset.

3. Työterveyskeskuksesta saat lasien tilauslomakkeen sekä lähetteen optikolle, joka vielä kertaalleen toteaa lasien tarpeen.

Erityistyölasiesi linssit maksaa oma työosastosi. Kehyksi- en hinnasta korvataan korkeintaan 250 markkaa. Mikäli haluat kalliimmat kehykset,

JÄRJESTÖT

Kuusankosken Metallityöväen os. 19 Ehdokasasettelukokous

Kuusankoskitalossa keski-
viikkona 24.10. klo 18.00.

Syyskokous

Kuusankoskitalossa keski-
viikkona 7.11. klo 18.00.

Pikkujoulu

Ravintola Figarossa perjantaina 23.11. klo 18.30. Ilmoittautumiset ja liput **Hannu Laitiselä** ja **Hannu Pääkköseltä**, puh. 2997.

Kuusankosken Sähkömiehet os. 74 Pikkujoulu

Ravintola Sommelossa lauantaina 1.12. klo 20.00. Ilmoittautumiset 7.11. mennessä **Esa Karhulle**, **Arvo Honkaselle** tai **Reijo Hölsälle**, joilta saa tarkempia tietoja. Lipun hinta on 60 markkaa.

Paperiliiton os. 19 Syyskokous

Yksyissä sunnuntaina 25.11. klo 13.00. Käsitellään syyskokoukselle kuuluvat asiat.

Osastot kokoontuvat Pietarsaareissa

Kymmene Oy:n paperiliitton kuuluvat ammattiosastot kokoontuvat Pietarsaareissa syyskuun lopulla.

Osastot päättivät esittää työnantajalle huolestumisensa yhtiön ylläpitämisen ammattikoulutuksen katkeilemisesta. Kymmin ammattikoulussa ei ole oppilaita alkaneena lukuvuonna. Myös aiemmin koulutettujen työnsaantimahdollisuuksien epävarmuutta paheksuttiin.

Paperiliitton päin lähetettiin viesti, jossa vaadittiin tarkempia toimenpiteitä pankkien suuntaan.

Kokoukseen osallistui edustajia Kuusankosken, Kuusanniemen, Voikkaan ja Lappeenrannan paperiammattiosastoista. Isäntänä toimi Pietarsaaren osasto.

KIITOKSET

Aika aikaansa kutakin... Sydämellinen kiitos muistamisesta.

Erkki Penttinen

K I I T O S !

Hannu Pesu

Lämpimät kiitokset merkkipäiväni muistamisesta.

Aarne Syrjälä

Lämpimät kiitokset muistamisesta merkkipäivänäni.

Seppo Taihomaa

Sydämellinen kiitos työnjohtajille ja työtovereille muistamisesta jäädessäni vapaalle.

Tauno Ukkola

HENKILÖUUTISET

Kymin Paperiteollisuus Oy Hallinto

■ Merkonomi **Anssi Pälvisalo**, 41, on 1.11.1990 alkaen nimitetty palkanlaskennan päälliköksi vastualueenaan työntekijöiden ja toimihenkilöiden palkanlaskenta. Pälvisalo toimi aiemmin toimistopäällikkönä vastualueenaan työntekijäpalkat.

Asuntopäällikkö **Rainer Borgin** siirtyessä eläkkeelle 1.11.1990 on asuntoasioiden hoidossa toteutettu seuraava nimitys ja tehtävien jako:

Asuntosihteeriksi on 1.11.1990 alkaen nimitetty **Maila Kiiski** vastualueenaan asuttamiseen liittyvät tehtävät.

Maankäyttöön, kehitysyritykselle vuokrattaviin tiloihin ja asuntokorjauksiin liittyvät asiat siirtyvät tehdaspalvelun rakennusosastolle.

Tehdaspalvelu

■ Maankäytön ja kehitysyritykselle vuokrattavien tilojen asiat hoitaa rakennusinsinööri **Eija Lonka**.

Asuntokorjaukset ja vanhojen rakennusten purkamiset hoitaa rakennusmestari **Ilkka Teinilä**.

Sekä Lonka että Teinilä ovat ko. asioissa yhteistyössä kaupungin viranomaisten kanssa ja raportoivat rakennusosaston päällikölle, **Markku Pasille**.

Hienopaperi

■ Ekonomi **Arja Tanskanen** on

Anssi Pälvisalo

Maila Kiiski

1.10.1990 alkaen nimitetty hienopaperitehtaan johtajan **Boris Sundholmin** ja tehtaan johdon sihteeriksi.

Fil.yo. **Tarja Lunkka** on eronnut 4.10.1990 alkaen yhtiön palveluksesta.

Kemian teollisuus

■ Dipl.ins. **Markku Peltari**, 44, on 1.10.1990 alkaen nimitetty kemian teollisuuden tuotantojohtajaksi. Aiemmin hän toimi saman yksikön tuotantopäällikkönä. Hän raportoi johtaja **Håkan Romantschukille**.

Tekninen kehitys

■ Fil.maist. **Harri Jussila**, 35, on 15.10.1990 alkaen nimitetty Kymmin Paperiteollisuus Oy:n ympäristönsuojelupäälliköksi.

Ympäristönsuojelupäällikkö vastaa yhtiön ympäristönsuojelutoimintojen suunnittelusta, toteuttamisesta ja kehittämisestä kehitysjohtajan **Heikki Hassin** alaisuudessa.

Ympäristönsuojelupäällikön tehtäviin kuuluu mm. viranomaisyhteyksien hoitaminen, ympäristönsuojelun tutkimus- ja kehitystoimintaan osallistuminen sekä ympäristönsuojelun asiantuntijana toimiminen yrityssuunnittelun, investointitoiminnan ja tiedotuksen yhteydessä.

Jussila on aiemmin toiminut Kuusanniemen sellutehtaan teh-

dastutkimusinsinöörinä, missä toimessa hän on vastannut myös sellutehtaan ympäristönsuojelusta erityisesti vesiensuojelun osalta.

Teknikko **Jukka Puustinen**, 32, on 1.11.1990 alkaen nimitetty CAD-insinööriksi tekniselle osastolle. Hän raportoi johtaja **Stig Linderborgille**. Puustinen toimi aiemmin tehdaspalvelun automaatio-osaston kunnossapitoinsinöörinä.

Kymmene Oy Teknillinen hallinto

■ Wisaforest Oy Ab:n sellu- ja paperiteollisuuden kaupallinen johtaja **Ronald Relander** on 1.11.1990 alkaen nimitetty johtajaksi Kymmene Oy:n teknilliseen hallintoon Helsinkiin. Hänen vastualueenaan ovat konsernin seluloimitusten ja -ostojen koordinaatio sekä avustaminen sellun markkinointiin, kuljetuksiin, strategiseen suunnitteluun ja kansainvälisiin yhteyksiin liittyvissä kysymyksissä. Johtaja **Relanderin** hoitoon jää edelleen myös eräitä Wisaforestin markkinointiin ja kuljetuksiin liittyviä tehtäviä.

Merkonomi **Hanna-Leena Pyykkö** on 2.7.1990 alkaen nimitetty osastosihteeriksi Kymmene Oy:n teknilliselle osastolle. Hänen toimipaikkansa on Lappeenrannassa.

Harri Jussila

Jukka Puustinen

Tietohallinto

■ Dipl.ins. **Jan-Erik Grön**, 25, on 1.9.1990 nimitetty suunnittelijaksi tietoliikenneryhmään vastualueenaan tiedonsiirtokartoitusten tekeminen ja ratkaisujen suunnittelu. Hän raportoi kehityspäällikkö **Pentti Huoviselle**. Hänen toimipaikkansa on Kuusankoskella.

Wisaforest Oy Ab Sellu- ja paperiteollisuus

■ Wisaforest Oy Ab:n sellu- ja paperiteollisuus Wisapulp & Wisapaperissa tulevat 1.11.1990 alkaen voimaan seuraavat organisaatiomuutokset:

Yksikön tulosvastuulliseksi johtajaksi ja toimitusjohtajan varamieheksi on nimitetty dipl.ins. **Matti Siro**.

Kehitysjohtajaksi Wisaforestin esikuntayksikköön on nimitetty dipl.ins. **Paavo Heikkilä** vastualueenaan sellu- ja paperiteollisuuden teknologiakehitys myös konsernitason projekteissa.

Sellu- ja paperiteollisuuden markkinointijohtajaksi on nimitetty tekn.lis. **Johan Karjaluo**. Hän vastaa myös tutkimuksesta, tuotekehityksestä ja kuljetuksista.

Sellu- ja paperiteollisuuden tekniseksi johtajaksi on nimitetty insinööri **Stig Nickull** vastualueenaan Wisaforestin nykyinen tekninen hallinto lukuunottamatta ympäristönsuojelua, joka on suoraan johtaja **Siron** alaisuudessa.

Ronald Relander

Jan-Erik Grön

Kokouskutsu

Kuusankosken Tehtaitten Avustuskassan varsinainen kassankokous pidetään torstaina 29.11. klo 18.00 Kuusankoskitalossa.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen 37 pykälässä mainitut marraskuun kokoukselle kuuluvat asiat. Lisäksi käsitellään:

1. Kassan hallituksen esitykset kassan sääntöjen muuttamiseksi. Muutosesitykset koskevat sääntöjen 6 pykälän mukaisia jäsenmaksuja (työntekijäjäsenien jäsenmaksun korotusta 1:stä 1,05 prosenttiin ja eläkeläisjäsenien jäsenmaksun korotusta 1:stä 1,2 prosenttiin).

2. Kassan hallituksen esitys sairausvakuutuslain mukaisten päivärahajäsenien jäsenmaksujen vähäisestä siirtämisestä.

Muutosesitykset ovat jäsenien nähtävissä kassan toimistossa.

Lisäetuuskorttien palautus

Avustuskassa muistuttaa, että annetut lisäetuuskortit tulee

Avustuskassa tiedottaa

palauttaa välittömästi työsuhteen päättyessä. Palauttamisen voi hoitaa esim. konttoripostin välityksellä.

Lisäksi on muistettava käydä asuinkunnan Kelan paikallistoimistossa ottamassa sairausvakuutuskorttiin uusi vastuumerkintä. Tällä toimenpiteellä helpottuvat ja nopeutuvat korvausasioiden käsittelyvaiheet.

Erikoistutkimusten, erikoismaksuluokan ja vastaavien hoitojen korvaaminen

Avustuskassa korvaa pääsääntöisesti yleisen sairaanhoidon järjestelmän (työterveyskeskus/terveyskeskus - aluesairaala - keskussairaala) kautta tarpeellisesta sairaanhoidosta jäsenille aiheutuneita kustannuksia.

Mikäli jäsen joutuu turvautumaan erikoismaksuluokan tai vastaavaan hoitoon, pitää

hoidon tarpeellisuus ja kiireellisyys osoittaa kassan nimeämän lääkärin antamalla läheteellä. Erilaisten erikoistutkimusten ja hoitojen lisääntyä lähteen merkitys entisestään korostuu, koska sääntöjen mukaan vain lääketieteellisesti perustellut tarpeelliset sairaanhoidon kustannukset kuuluvat korvausten piiriin. Tällöin esim. lääkäriasemien lääkäreiden lähettäessä vain yksinomaan heidän hoidossaan olevia jäseniä eteenpäin erikoistutkimuksiin joko keskussairaalapiiriin alueella tai sen ulkopuolella oleviin tutkimuslaitoksiin, on jäsenen velvollisuutena pyytää lääkäriltä korvausasiansa käsittelyä varten lähete kopio tai vastaava selvitys. Korvauskäsittelyn helpottamiseksi on suositeltavaa, että jäsenet jo ennen tutkimuksia ja hoitoja ottaisivat yhteyttä kassaan.

Henkilöstöpalvelu tiedottaa

Kuntokausi, joka alkoi 15.8.1990 ja päättyy 15.5.1991, on tarkoitettu vain Kuusankosken tehtailta palveluksessa oleville, heidän perheenjäsenilleen sekä Kuusankosken tehtailta eläkkeelle jääneille. Kustannuksista vastaavat molemmat Kuusankoskella olevat yhtiöt. Muilta tehdaspaiikkakunnilta eläkkeelle jääneiden kuntotiluu ja kuntopalkintoihin ei ole varattu määrärahaa. Kustannusvastuu näiden eläkeläisten toiminnoista kuuluu Kymmene Oy:lle.

ELÄKKEELLE

Kymin Paperiteollisuus Oy Tehdaspalvelu

Mittariasentaja **Hannu Harlin** (37 palveluvuotta), asennus- ja laadunvalvontapäällikkö **Keijo Kaartinen** (42), levyseppä **Rainer Mäkinen** (38).

PAPERITAIDEGALLERIA SAI TOISEN NÄYTTELYNÄ

"Suut auki" avaa suut

■ Viisisataa avonaista suuta. Nauravatko ne? Minulleko? Vai hurraavatko, herjaavatko, huutavatko hätäänsä?

"Tämä on sinänsä jännä työ, että se synnyttää monenlaisia ajatuksia", sanoo **Kaarina Kaikkonen**, 38, jonka yhden teoksen näyttely avattiin Paperitaidegalleriassa 20. syyskuuta. Viime vuonna valtion kuvataidepalkinnon saanut Kaarina Kaikkonen toimii taiteilijan työnsä ohella taideteollisen korkeakoulun opettajana.

"Suut auki" on 500 ruokaperunasäkiä muodostuva tilateos, jonka Kaarina Kaikkonen rakensi mittatilaustyönä mielenkiintoiseksi luonnehtimaansa galleriatilaan.

Mitä tämä on? kyselee näyttelyvieras X. itseltään. Enkö minäkin osaisi asetella säkkeitä rimojen päälle vieretysten? Vastatessaan hän kysyy uuden kysymyksen. Vaikka käteni kykenisivät toteutukseen, olisiko idea koskaan syntynyt minun päässäni?

"Ideointivaihe on pitkä", kertoo Kaarina Kaikkonen. "Lähtökohtana on tila ja omat tunteukset tilassa. Toinen puoli on sisältö: työllä pitää olla asiaa kerrottavanaan. Idean kehittäminen etenee mutkitellen ja poukkoillen. Ensimmäinen visio ei koskaan ole se lopullinen

ja paras. Viideskymmenes ehkä on tai sadas."

Ihmetelläänkö ja ihastellaan-ko tässä 'keisarin olemattomia vaatteita', mietti näyttelyvieras Y. Mitä tapahtuisi, jos keskuudestamme astuisi esiin pieni lapsi, osoittaisi sormellaan teosta ja sanoisi: 'Mutta nehan ovat perunasäkkejä'.

"Minun taiteeni ei ole mitään korkealla tai kaukana olevaa, vaan se on yhtä arkipäiväistä kuin ruskea voimapaperi", kuvailee Kaarina Kaikkonen. "Ruokaperunasäkki on rujo ja ruttuinen, ja sen suu tyhjä ja odottava. Perinteisen taidekäsityksen mukaan sillä ei pitäisi olla mitään tekemistä gallerian seinien sisäpuolella. Kuitenkin juuri sen arkipäiväisyys puhuttelee ja koskettaa. En halua töitteni olevan etäisiä tai juhlallisia. Ovathan ne tavallaan kuvia minusta itsestäni."

Minä en tätä ymmärrä, päätää näyttelyvieras Z. ja sulkee mielensä portit kaikilta teoksen herättämillä ajatuksilta, mielteiltä ja muistoilta.

"En hae työlleni yleisön hyväksyntää. Yleensä ihmiset hyväksyvät sen, mikä on jo entuudestaan tuttua ja vierastavat kaikkea uutta", sanoo Kaarina Kaikkonen. "Jos joku sanoo, ettei hän ymmärrä näkemäänsä, kehotan häntä mene-

"Suut auki" – Kaarina Kaikkosen tilateos Suomen Paperitaidegalleriassa Kurjenmiekan Paviljongissa Kuusankoskella. Näyttely on avoinna vuoden loppuun asti joka päivä klo 9-20 ja sinne on vapaa pääsy.

mään omaan kellariinsa. Kellarin lattialla lojuva tyhjä perunasäkki taatusti viestii hänelle jotakin – vaikka sen, että nälkä on pian ovella. Miksi samainen säkki ei puhuttelisi häntä myös gallerian seinien sisäpuolella?"

Mutta minulla ei ole kykyä eikä koulutusta tulkita taidetta, väittää näyttelyvieras Å. Minulle asiat täytyy selittää.

"Se mitä haluan työlläni sanoa ei välttämättä ole sanoin kuvattavissa. Toisaalta en halua selittelemällä sulkea pois ihmisten omia ajatuksia ja asosiaatioita", sanoo Kaarina Kaikkonen. "Kokonaisprosessissa minä olen vain välikäsi tavoitteenani herättää elämyksiä. Kukin katsoja lähestyy työtäni oman kokemusmaailmansa ja menneisyytensä välityksellä. Näin ollen työni saa uuden sisällön jokaisen katsojan kautta. Toivon vain, että ihmisillä riittäisi uskallusta reagoida rehellisesti!"

Trukkimiehet kilpasilla Kotkassa

■ Suomen Kuljetustaloudellinen Yhdistys r.y. järjesti loka-kuun 10. päivänä trukkiluokan kilpailun Kotkan kalasatamassa. Kilpailussa miteltiin kolmessa sarjassa: työntömasotrukit, vastapaino- eli haarukkatrukit ja rullatrukit.

Rullasarja oli SM-kilpailu, muut karsintoja myöhemmin

Helsingissä pidettävään SM-mitteluun.

Kaluston kilpailuun olivat toimittaneet eri trukkien maahantuoja, jotka olivat paikalla hyvin edustettuina, joten jokaiselle kilpailijalle varmasti löytyi mieleinen kone kisaan.

Kilpailu ajettiin kantilleen pystyyn nostetuista kuormalavoista kullekin sarjalle erikseen tehdyillä radoilla. Kyseessä oli tarkkuusajokilpailu, jossa arvosteltiin mm. pihtiotteet, kuormalavan käsittely, ajo ahtaalla radalla, suorituksen no-

peus jne.

Kymin Paperiteollisuus Oy:stä kilpailussa oli kuusimiehinen joukkue, joka osallistui vastapaino- sekä trukkisarjoihin.

Hannu Muukasta, Timo Anttosesta, Hannu Niemestä, Erkki Horttanaisesta, Arto Tiiosesta ja Arvo Mustosta koostuneen joukkueen menestystä voisi luonnehtia kohtalaiseksi molemmissa sarjoissa. Joukkueenjohtajana toimi tj. Pertti Vesanen.

Arto Tiionen

Pulssin sykettä teknisen osaston syyskokouksessa

■ Pallea paisui, keuhkot laajenivat ja sydän pumppasi verisoluihin vauhtia, kun teknisen osaston kuntokokelaat jalkapainotestissä painelivat pitkin Iitin raittia. Kävelytestissä mitattiin osallistujien kunto, ei kilpailtu tai rikottu ennätyksiä. Jotakin teknisen testissä kuitenkin romutti; myytti rapakuntoisista istumatyöntekijöistä tallautui reippaisiin jalkoihin.

Tekninen osasto vietti loka-kuun ensimmäistä iltapäivää Iitin Radansuussa keskustelun ja liikunnan merkeissä. Syyskokouksen ohjelmaan sisältyi nyt toista kertaa osaston liikuntayhdyshenkilöiden, **Juhani Saulilan** ja **Niilo Ukkosen**, järjestämä kävelytesti. Tarkoituksena on seurata osastolaisten kunnan kehitystä myös jatkossa.

Kuusankosken tehtaiden liikuntayhdyshenkilöt osallistuvat pari vuotta sitten kurssille, jossa heidät perehdytettiin UKK-instituutin kehittämän kävelytestin järjestämiseen. Testissä kunnan mitaksi on valittu maksimaalinen hapenkulutus, joka osoittaa hengitys- ja verenkiertoelimistön tehoa.

Kävelytestin etuna on, ettei se vaadi hienoja laitteita tai monimutkaisia järjestelyjä. Teknisen osaston puuhamiehet kävivät etukäteen mittaamassa ja merkitsemässä kilometrin pituisen, tasaisen kulkureitin, joka kahden kilometrin testissä

käveltiin edestakaisin. Lisäksi he hankkivat lainaksi sykemitareita, koska rannevaltimoa tunnustelemalla määritelty syketiheys on aina jonkin verran epätarkka.

Kävelytesti ei erinäisten kuntokokeiden tapaan edellytä maitohappojen varassa ja verenmaku suussa tehtyä suoritusta. Testattavat lähetetään matkaan yksitellen pienin väliajoin. Tarkoituksena on kävellä tavallista kävelyä tasaisella vauhdilla ja mahdollisimman nopeasti. Riittävän ripeän kävelyn merkkejä ovat sykkeen nousu sekä lievä hikoilu. Kävelyn päätteeksi merkitään muistiin testattavan käyttämä aika sekä hänen sykkeensä maaliviivalla.

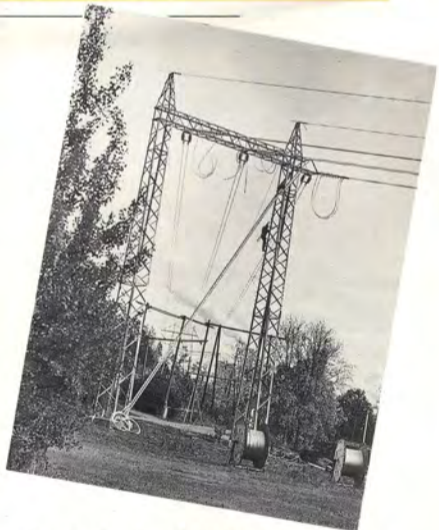
Kävelyaika on tärkein testitulokseen vaikuttava tekijä. Sykkeitä on tuloksen kannalta vähäisempi merkitys, mutta se antaa testille lisätarkkuutta. Kuntoindeksiä laskettaessa huomioidaan lisäksi henkilön pituuden ja painon suhde, ikä sekä sukupuoli.

Miten teknisen osaston testissä sitten kävi? Rapakuntoisia ei joukosta löytynyt, mutta huijulle ei myöskään yltänyt muuta kuin yksi. Useimpien testattavien kunto edusti asianomaisessa ikäluokassa keskiarvoa. Tulostilaston voi tulkita yksinomaan kannustavaksi: ei ole syytä huolestua, mutta petrata vielä voi.

110 kV:n johto valmistumassa

Keltistä Kuusankoskelle tulevan 110 kV:n sähköjohdon jatko-osa Kymijoen rannalta Kuusanniemeen on valmistumassa. Koskenrannan ja Kuusanniemen 110 kV:n sähköseaman väliin on pystytetty johto varten 6 uutta pylvästä.

Ilmajohdo korvaa 110 kV:n siirtotyötehdessä maakaapelin, joka yhdistää vesivoimalaitoksen Kuusanniemeen. Vuonna 1964 valmistunut maakaapeli jää tehonsiirtokyvyttään riittämättömäksi, kun tehtaiden sähköntarve kasvaa. Kaapeli jää ainoastaan Kuusanniemen

ja vesivoimalaitoksen väliseen käyttöön sekä varayhteydeksi.

Ilmajohdo otetaan käyttöön marraskuun alkupuolella. Hankkeen kustannukset ovat noin 1,5 miljoonaa markkaa.

Tehokkaampi äänenvaimennin Kymin höyrylle

Kymin höyryvoimalaitoksen K6-kattilaa asennettiin syyskuun vuosihuollossa uusi äänenvaimennin. Laite vaimentaa aiempaa tehokkaammin kattilan varoventtiilistä purkautuvan höyryn aiheuttamaa kohinaa.

Varoventtiili päästää liian

ylipaineen kattilasta ja estää kattilaa vaurioitumasta. Venttiilin toimintaan on useimmiten syytä paperikoneen ratakatko, jolloin paperikone ei ota höyryä, tai polttoaineen syöttöhäiriö, joka nostaa paineen liian korkeaksi.

Kattila on varustettu usealla varoventtiilillä, jotka varmistavat toistensa toimintaa. Äänenvaimennin on asennettu ensimmäisenä, alimmassa paineessa toimivaan venttiiliin.